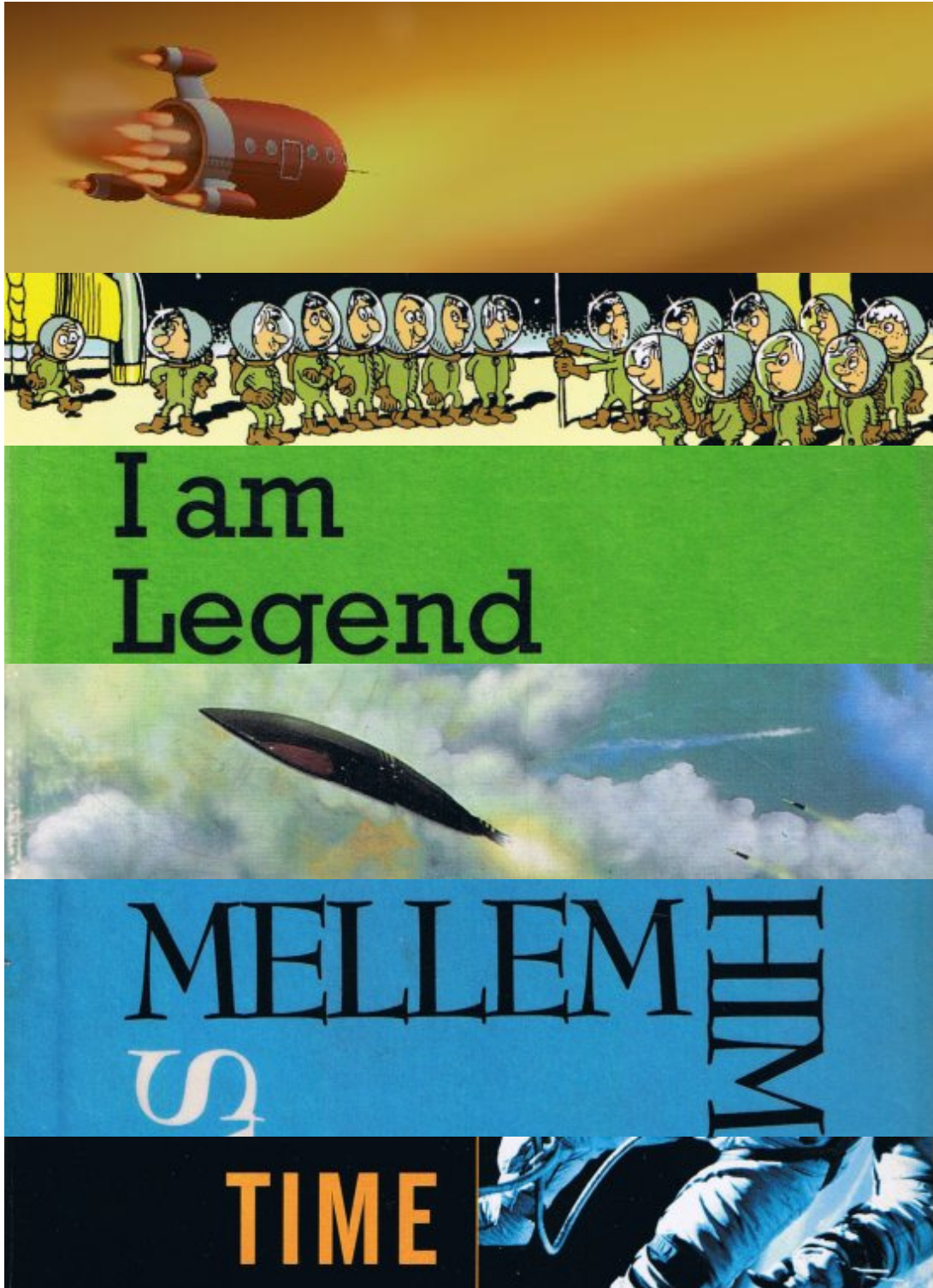

ommadawn.dk - Science fiction - 2008

Indholdsfortegnelse

Velkommen til ommadawn.dk	21. juli, 2008
Russisk roulette	27. juni, 2008
The road is long	7. juli, 2008
Kunstig filosofi	9. juli, 2008
Darwins engle	10. juli, 2008
Unormale Benford	15. juli, 2008
Pludselig var træet bare foran mig	18. juli, 2008
Altid er meget længe	19. juli, 2008
Tredje person, ental: være	20. juli, 2008
12. september	22. juli, 2008
Stof til eftertanke	25. juli, 2008
Paradis	28. juli, 2008
Paradis i Alperne	1. august, 2008
Er det nu også givet?	13. august, 2008
Lyden af deres vinger (IV 4)	15. august, 2008
Hvorfor?	17. august, 2008
3 mand og 1 hund	18. august, 2008
Hvor går tiden hen, når den går?	20. august, 2008
Glimt af Delhi	22. august, 2008
Hvorfor rejser man i tiden?	28. august, 2008
Flugten fra solsystemet	29. august, 2008
Legendernes tid	1. september, 2008
SF og filosofi	3. september, 2008
13. september	8. september, 2008
Gæsteblogger i morgen	12. september, 2008
En kvindeutopi fra 1869	13. september, 2008
Den uvirkelige jord	15. september, 2008
Battlestar Galactica - tror du på dem?	16. september, 2008
Den lykkelige svale	17. september, 2008
Hvorfor rejser de her så i tiden?	18. september, 2008
Et bud på hvorfor folk skriver fan fiction	21. september, 2008
Og tv-serierne rejser også i tid	27. september, 2008
3 temaer i 1 afsnit	28. september, 2008
Poetisk, deprimeret, skakspillende, jødisk politimand søger Messias	29. september, 2008
Kan man købe benzin i rummet?	2. oktober, 2008
Hvad er meningen med havet?	3. oktober, 2008
Bundet til en battlestar	4. oktober, 2008
Kan du udholde synet?	5. oktober, 2008
Hvad får man, hvis man krydser en drage?	6. oktober, 2008
Årsag og videnskab	7. oktober, 2008
Tjen ikke penge på dine dino'er	8. oktober, 2008
Baltar slipper jordforbindelsen	9. oktober, 2008
SF 2007 fanzine	9. oktober, 2008
Saturn attacks	10. oktober, 2008
Byen	11. oktober, 2008

Alpha rimer på Ralpha	12. oktober, 2008
Tomgang	20. oktober, 2008
Strøtanker om hr. Y	20. oktober, 2008
Da Jorden fortsatte med at dreje	22. oktober, 2008
Tro på Starbuck!	23. oktober, 2008
Stjerne rejsende - nej, galakse missionærer	24. oktober, 2008
Det sidste snit	25. oktober, 2008
Alle ser syner	3. november, 2008
Signe, kvæl nogen!	5. november, 2008
Ildpytten	6. november, 2008
Roman-dysfunktionen	7. november, 2008
Har mindretallet nogensinde ret?	9. november, 2008
Den forbudte Shakespeare	15. november, 2008
3 kaptajner på eventyr	16. november, 2008
Kærlighed i centrum	17. november, 2008
Har kvinder hjerne?	18. november, 2008
Alice, forvirrende Alice	19. november, 2008
Alting bliver afsløret	20. november, 2008
Filippinsk science fiction	22. november, 2008
Jeg grinede så meget at jeg forvred min hjerne	23. november, 2008
Programmer har også følelser	29. november, 2008
Den kedelige krokodille	30. november, 2008
Efter tripodden kommer prepoden	1. december, 2008
Initiativ	2. december, 2008
Stjernerne i krig	4. december, 2008
Cirkus Arena er kommet til de ydre planeter	6. december, 2008
Tid til at fødes, og tid til at dø	13. december, 2008
Hjem, strål os hjem	14. december, 2008
Hvem undertrykker undertrykkerne?	15. december, 2008
Lokale kunder	16. december, 2008
SF på DR2	17. december, 2008
Studie af tidsrejsemotivet i de bedste tidsrejse noveller	18. december, 2008
Mand, kvinde, tid, problem	28. december, 2008
The more things change ...	29. december, 2008
Giv nu en gang ap	31. december, 2008

Velkommen til ommadawn.dk

Tags: [Generelt](#) [Mig](#)

Måske spekulerer du over: hvorfor har [Lise](#) lavet en blog? Hvad vil hun med den? Jo, nu skal du høre.

I et stykke tid har det trukket i retning af, at jeg gerne ville erstatte min [traditionelle, hierakiske hjemmeside](#) med en blog. Det gjorde jeg så her i [juni](#), men jeg var stadig ikke 100% sikker på, hvad jeg ville bruge den til. Men nu begynder der at danne sig et billede.

Jeg går op i **de ting, der får livet til at fungere lidt bedre**. Jeg mener der er nogle principper og handlinger, der gør livet lidt bedre (fx ærlighed og kærlighed). Jeg tror der er nogle systemer, der gør vores fælles liv lidt lettere (girafsprøget fx gør det lettere at komme gennem konflikter). Jeg tror også der er nogle videnskaber, der har det samme mål som mig ([filosofi](#) og [biologi](#) fx studerer også livets mekanik, omend fra meget forskellige vinkler).

Jeg læser meget [science fiction](#). Når genren er bedst stiller den nogle af de samme spørgsmål som jeg gør. Jeg hører meget [musik](#), bl.a. fordi musikken gør mig gladere - og hvis jeg er glad, er livet lettere. Jeg [rejser](#) til mere eller mindre fremmede steder, og lærer noget om tolerance og mangfoldighed.

Og jeg kender også princippet om, at den intelligente nogle gange kan komme til kort overfor den enfoldige - at idioten har lettere adgang til lykken end geniet. Ommadawn er fonetisk notation for amadian, der er gælisk for fjols eller idiot. (Eller sådan er forklaringen i hvert fald i følge en masse [Mike Oldfield](#)-fans.) Så hvis det at have en hjemmeside, der minder mig om at holde kontakt til min indre dumrian gør en forskel - så skal det også prøves.

Velkommen til **ommadawn.dk**.

Skabt: 21. juli, 2008 - Sidst ændret: 9. august, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Russisk roulette

Tags: [Anmeldelse](#) [Gareth L Powell](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [Six lights off green scar \(gratis\)](#), Gareth L Powell.

Tonen bliver slået an med det samme: "Roulette-skibe var farlige og sexede". Og så er vi solidt plantet i et univers, hvor menneskeheden er en interplanetarisk civilisation, der rejser i hyperrummet. Roulette-skibe er farlige (og sexede) fordi de kan lave tilfældige hop gennem hyperrummet. Så der er jo ikke meget tvivl om, at SF-rammen er i orden i denne historie (7000 ord).

Imidlertid bruger historien ikke sin ramme til ret meget. Ret hurtigt hører vi, at hovedpersonen brugte

sit roulette-skib til at finde noget farligt - og bagefter brugte skibet til at flygte, da hans kæreste kom for tæt på det farlige og begyndte at skride. Resten af historien handler om hvordan denne begivenhed påvirker hovedpersonen. Og historien kunne sagtens have været fortalt uden den fantastiske ramme. Måske lige bortset fra slutningen.

Så hvis man bryder sig om psykologi, skyld og den slags - så vil jeg anbefale historien. Den er godt skruet sammen.

Skabt: 27. juni, 2008 - Sidst ændret: 10. juli, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

The road is long

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [Cormac McCarthy](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af "Vejen", Cormac McCarthy. Inspireret af at [Jeppe Larsen](#) har jeg skævet til [SF-læseklubben Azur](#), og lånt den bog, de er i gang med at læse derovre.

Lad mig starte med at et lidt længere citat fra en kendt sang:

The road is long
With many a winding turn
That leads us to who knows where
Who knows where
But I'm strong
Strong enough to carry him
He ain't heavy, he's my brother

Bogen handler om en vej. En meget lang vej. En meget lang og kedelig vej. Nok sagt.

Bogen foregår i en post-apokalyptisk verden, hvor far og søn går den lange vej for at komme "sydpå", hvor der skulle være bedre. Som denne verden beskrives forekommer den mig troværdig. Da rejsen gennem det dystre landskab er lang og langsom, er sproget og handlingen på samme måde: langsomt og stillestående. Rimeligt tidligt i bogen læste jeg videre for at få opklaret to spørgsmål: hvori bestod apokalypsen, og kommer de ned sydpå? Men i sidste ende nåede jeg kun en fjerdedel ind i bogen, før jeg hellere ville holde op med at læse - jeg kedede mig gevaldigt, og var ikke længere så interesseret i svarene på mine spørgsmål. Efter at have snigkigget et par af de sidste sider ser det ud til, at der faktisk nåes et mål - omend jeg ikke kunne lure, om det også var det oprindelige mål, altså "sydpå".

Der er uden tvivl noget at hente her. Man kan fortolke de drømme, faderen har. Nyde den måde sproget er drejet på. Være enig i den måde verden bliver skildret på. Så hvis man kan lide den slags - så er det her nok en god bog at læse.

Skabt: 7. juli, 2008 - Sidst ændret: 7. juli, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Kunstig filosofi

Tags: [Anmeldelse](#) [Computere](#) [Filosofi](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#) [Tony Ballantyne](#)

Anmeldelse af "Aristotle OS" af [Tony Ballantine](#). Trykt i "[Year's best SF 13](#)" fra i år.

Denne novelle har nogle fine filosofiske tanker. Lad mig demonstrere med 3 citater.

Platon sagde, at mennesker oplevede verden som folk, der sidder i en hule, og iagttager skyggerne af virkeligheden, der danser på væggen foran dem.

Aristoteles troede, at Platon tog fejl. Virkelighed var ikke noget, der eksisterede "bagved" os og kun kunne ses som skygger; det var ikke noget, der kun kunne eksistere som model i vores fornuft. Aristoteles mente, at virkeligheden var det, vi opfattede gennem vores sanser.

Kant byggede på Aristoteles' materialisme. Han skelnede mellem tingen i sig selv, og hvordan en observatør ser den. Han sagde, at vi kun oplever verden gennem de former, tid og kausalitet antager.

(Hvis nogen ser, jeg har oversat noget forkert, så sig gerne til.)

Jeg synes jo det er fint man kan skrive en novelle, der trækker på både [Platon](#), [Aristoteles](#) og [Kant](#). Og har da selv fået lidt at tænke over, mht. filosofi.

Grundlaget i novellen er derudover: hvad sker der hvis man fx skaber et operativsystem (et OS) på Aristoteles' måde at tænke på? Og det kommer der nogle skægge resultater ud af. Så hvis du synes filosofi og computere er sjove, vil du nok også kunne lide denne novelle.

Skabt: 9. juli, 2008 - Sidst ændret: 9. juli, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Darwins engle

Tags: [Anmeldelse](#) [Biologi](#) [Mig Novelle](#) [Science fiction](#) [Terry Bisson](#)

Anmeldelse af "[Charlie's angels](#)" (gratis), [Terry Bisson](#), læst i [Year's best SF 7](#), fra 2002.

En fin lille historie, der sysler med detektiver, det overnaturlige og den slags. (Bare rolig - der er også rigtig SF her.) Men grunden til, at jeg blev optaget af den var, at [evolution](#) også indgår i plottet. Jeg vil ikke her afsløre hvordan. Bare nævne, at det er et vigtigt motiv, at evolution er noget der virker, bl.a. ved at nogle individer dør - typisk de svageste. En specifik trussel medfører at evolutionen følger en specifik rute, rundt om den trussel. Og der er også lidt spekulation over: hvad er det så, der er svagest/stærkest/bedst egnet? Samtidig er der lidt at grine af.

Skabt: 10. juli, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Unormale Benford

Tags: [Anmeldelse](#) [Filosofi](#) [Gregory Benford](#) [Mig Novelle](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af Anomalies, [Gregory Benford](#), læst i [Year's best SF 7](#), fra 2002. (Jeg har også anmeldt [Charlie's angels](#) fra samme novellesamling.)

Denne novelle har et fint hook: en halv side inde kommer den første replik, og den fortæller, at månen ikke er, hvor den burde være. Og så går jagten: hvad er der sket, hvad kommer der til at ske, hvordan kunne det ske osv. Fint skrevet. Men nu er Gregory Benford også en af mine favoritter.

Noget af grunden til, at jeg finder denne novelle interessant er, at den bl.a. fremlægger teorien, at universet er en [simulering](#) - noget der får både fysikere og filosoffer til at tænke sig om en ekstra gang.

Skabt: 15. juli, 2008 - Sidst ændret: 15. juli, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Pludselig var træet bare foran mig

Tags: [Anmeldelse](#) [Filosofi](#) [Gregory Benford](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af **Reasons not to publish**, [Gregory Benford](#), læst i "[Year's best SF 13](#)" fra i år.

Er det science fiction? Ligesom [Anomalies](#) bliver det meget hurtigt slået fast, at noget er meget, meget SF-agtigt: i dette tilfælde er det et træ, der flimrer ind og ud - både visuelt og rent fysisk.

Er det spændende: ja. For mig i hvert fald. Der er en masse gode spændende tanker om hvorfor et træ kan finde på at flimre sådan, og også et valg og en deraf følgende handling. Fint nok.

Hvad kan man ellers sige: igen, ligesom **Anomalies**, fører det flimrende træ til nogle tanker om teorien, at verden er en simulering. Lidt filosofisk. Faktisk kan man godt kalde **Reasons not to publish** for en kort version af **Anomalies**. Så hvis man kan lide den ene, kan man nok også godt lide den anden. På den anden side er det et rimeligt spørgsmål: hvorfor skrive to noveller, der ligner hinanden så meget? Tja ...

Skabt: 18. juli, 2008 - Sidst ændret: 18. juli, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Altid er meget længe

Tags: [Anmeldelse](#) [Karen Joy Fowler](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Religion](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [Always](#) (gratis), [Karen Joy Fowler](#), læst i "[Year's best SF 13](#)" fra i år.

Er det science fiction? Tja. Det kan man vist godt diskutere. Det, der skulle gøre det til SF, er, at nogen angiveligt har fundet en metode til at leve evigt. Men det står mig ikke helt klart, om metoden holder. (Hvis du har læst novellen, og har nogle tanker om det, vil jeg gerne høre fra dig.) Hvad der holder er at hovedpersonen forholder sig til det at leve evigt.

Er det spændende: ja. Det demonstrerer hvad det kan gøre ved en, at få ændret et af sine grundlæggende vilkår - i dette tilfælde, troen på, at man snart skal dø. Og samtidig viser det fint et lille samfund, og hvordan de enkelte medlemmer i det samfund opfører sig. Fine karakterer her.

Hvad kan man ellers sige: om noget handler novellen om religion. Er det en ægte religion? Tja. Hvordan definerer man, om en religion er ægte eller ej? Men uden tvivl siger novellen nogen om hvordan religioner fungerer. (Novellen er i øvrigt baseret på en [ægte kult](#).)

Skabt: 19. juli, 2008 - Sidst ændret: 27. juli, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Tredje person, ental: være

Tags: [Anmeldelse](#) [Filosofi](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#) [Tony Ballantyne](#)

Anmeldelse af **Third person**, [Tony Ballantine](#), læst i "[Year's best SF 13](#)" fra i år.

Er det science fiction? Ja. Vi ser en ny måde at føre krig på, med den teknologi og de tankegange der skal til, for at det virker.

Er det spændende? Ja. Det afsløres ikke med det samme, hvordan den her form for krig virker, og oveni finder hovedpersonen en lap papir i sin lomme, som vi også skal have en forklaring på. Jo, jeg syntes det var meget spændende.

Hvad kan man ellers sige: novellen handler om? [Identitet](#). Hovedpersonen har en lille lap papir, hvor der står "Du er Andy Chapelhow". Hvorfor er han nødt til at have det stående på et stykke papir? Hvorfor kan han ikke huske det? Hvorfor ved han det ikke bare? Og hvad gør det ved en, at være nødt til at have sådan et stykke papir? En god lille diskussion af et filosofisk centralt begreb.

Skabt: 20. juli, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

---

12. september

Tags: [Mig](#) [Mine tekster](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

"En kvinde skreg, og løb henover pladsen til en ung pige. Knælede ved siden af hende. Begyndte at ryste hende. Sad så med hendes hoved i favnen, og rokkede. Andre skreg, og begyndte at løbe deres vej. Og så begyndte en sirene i det fjerne."

Det var en lille smagsprøve fra **12. september**, og så finder du jo nok selv ud af om du også vil læse [hele den pæne, printbare, komplette version](#).

Skabt: 22. juli, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Stof til eftertanke

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [Filosofi](#) [Iain M. Banks](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af **Matter**, [Iain M. Banks](#).

Dette er endnu et indslag fra [SF-læseklubben Azur](#), den bog der er til debat i august og september. Se, det er jo spændende at være med i en læseklub, fordi så bliver man præsenteret for ting, man ikke ville have fundet på at læse ellers. Og til gengæld har jeg så med god samvittighed gjort det, jeg kan finde på at gøre med den slags bøger: jeg har ikke læst hver en side i bogen, og jeg overvejede seriøst ikke at læse den færdig. Og så er jeg på vej over i brokke-hjørnet kan jeg se.

Men lad mig lige starte med at opridse hvad bogen handler om. Først møder vi Djan. Hun er en eller anden slags superkriger, der ene kvinde kan afvæbne en hel hær. Derefter møder vi en kongelig familie: kongen og hans to overlevende sønner, hvor den ældste hedder Ferbin. Ferbin er ikke så meget for alt det her krig, men er alligevel havnet midt i den, og bliver uventet vidne til, at hans far

bliver myrdet.

Og der har vi allerede problemet lige der. Både Djan og Ferbin bliver skildret i situationer, hvor folk slås, dør og hvad man ellers kan finde på i den retning. Og hvis der ikke foregår andet end slåskamp - så keder det mig. Hvilket fik mig til at springe hele kapitler over. Desuden er der mere civiliseret "slåskamp", i form af hof-intrige. Gab.

Men lad os starte med de spørgsmål, jeg plejer at stille mig selv i en anmeldelse. Er det science fiction? Udover rumskibe og den slags, er det mest afgørende for svaret en fornemmelse af, at galaksens civilisationer lever i niveauer. I nogle arters øjne, er andre arter så teknisk avancerede, at de forekommer at kunne magi. Men over disse arter er der andre, endnu mere teknisk avancerede arter, der tilsyneladende kan endnu stærkere magi. Osv. osv. Selvom vi har lignende fænomener på jorden, har vi ikke i den grad niveau efter niveau, og da idéen både gennemsyrrer bogen og bliver vigtig for dens handling dømmer jeg: ja, det er SF.

Er det godt? Tja. Nogle af idéerne er interessante. Jeg har allerede brokket mig over graden af krig (og krig og kamp er med hele vejen gennem bogen), så lad os se på nogle af de rare ting.

Djan er godt nok en superkriger (hun er et niveau over den nævnte hær, og kan derfor afvæbne den helt alene). Men hendes sigte er at afværge unødigt død. Og hvis man kan redde en million ved at lade tyve dø - ja, så er det et godt valg. Jeg ved ikke om jeg er enig, men jeg er i hvert fald villig til at tænke over det. Desuden er hun ikke del af en hær på den måde, at hun bare skal parere ordre. Der er plads til at lære, tænke selv, afvige fra planen og andre gode træk.

Ligeledes er Ferbin ikke med bare for at slå alle omkring sig ihjel. Selvom hans far er krigerisk, er han selv opdraget som politiker og diplomat, så han kan føre kongeriget ind i den periode af fred, der forhåbentlig er forude. Igen en sympatisk tanke.

Bogen har en optagethed af det tekniske, i en grad der igen keder mig lidt. De andre arter bliver beskrevet i så mange detaljer, at jeg stiger lidt af. Jeg synes da det er lidt spændende, om de er røde eller blå, hvor mange arme de har osv. osv. Men i sidste ende er jeg interesseret i dem som "mennesker" - hvad føler og tænker de, hvordan handler de, hvilke valg træffer de osv.

Interessant nok har bogen et emne med, jeg også er stødt på i andre sammenhænge ([Reasons not to publish](#), [Anomalies](#)), nemlig at verden er en simulering. At der også er plads til filosofi i bogen viser bare hvor rummelig den er. (At den så tærsker langhalm på "hvis der en almægtig simulator-person, hvordan kan vedkommende så tillade vold" argumentet er jo noget helt andet.)

Der er også plads til humor. Lad mig demonstrere:

It did not do to forget that, in a disquietingly real sense, to be an SC agent was to be owned by SC. The compensation was that even death was just a temporary operational glitch, soon overcome. (s. 179)

... some of the Culture's more self-congratulatingly clever Minds (not in itself an underpopulated category), patently with far too much time on their platters, had come up with the shiny new theory that the Culture was not just in itself completely spiffing and marvellous and a credit to all concerned, it somehow represented a sort of climatic stage for all civilisations, or at least for all those which chose to avoid heading straight for Sublimation ... (s. 173)

Okay, måske en lidt afdæmpet form for humor. Men der er en tilbagelænethed overfor noget, man jo burde tage dybt alvorligt: døden, og dem, der er klogere end os. På den anden side er der også plads til en form for poetisk filosofi.

When in shallows we look up and see the sun, it seems to centre upon us, its soft rays spreading out around us like embracing arms, straight and true with celestial strength, all shifting and pulsing together with the movement of each surface wave and making of the observer an unarguable focus, persuading the more easily influenced that they alone are subject to, and merit, such solitary

attention. And yet all other individuals, near and far, so long as they too can see the sun, will experience precisely the same effect, and therefore, likewise, might be as justly convinced that the sun shines most particularly and splendidly upon them alone. (s. 223)

Og endelig: hvorfor hedder bogen **Matter**? Dette citat giver et bud.

*We are information, gentlemen; all living things are. However, **we** are lucky enough to be encoded in matter itself, not running in some abstracted system as patterns of particles or standing waves of probability. (s. 340)*

Og dette er altså et af indlæggene i debatten: er verden simuleret eller ej?

Alt i alt vil jeg ikke anbefale bogen, medmindre man synes kamp og benhård SF er sjovt. Men det har alligevel været skægt at læse den.

Skabt: 25. juli, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Paradis

Tags: [Anmeldelse](#) [Filosofi](#) [Frank Roger](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [Hellish paradise \(gratis\)](#), [Frank Roger](#).

Den her historie er så kort, at det er synd at røbe noget om den. Men når du har læst den, så læs bagefter om [Chuang Tse](#).

Skabt: 28. juli, 2008 - Sidst ændret: 28. juli, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Paradis i Alperne

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [Filosofi](#) [John Christopher](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [De hvide bjerge](#) af [John Christopher](#) fra 1967, på dansk 1975.

Nogle gange kan det være skægt at gå tilbage til en bog, man har læst mange år tidligere, og se om indtrykket bliver det samme igen. Den her bog læste jeg mere end en gang da jeg var i målgruppen (børn/unge), og hovedtrækkene kunne jeg stadig huske, inden jeg genlæste den fornylig. Så det spændende var jo, om jeg ville kunne lide den den her gang også.

Skitse: hovedpersonen Will beskriver venskabet med den et år ældre Jack. Jack er snart voksen, og skal i den anledning indvies. Vi hører om, at det er tabu at tale om indvielse. At indvielsen er en helligdag. At man får en hjelm på ved indvielsen. At indvielsen kan gå galt (så bliver man en omstrejfer). Og at Jack er forandret efter indvielsen. Vi hører også om de tripeder, der vandrer rundt i landskabet, og foretager selve indvielsen. Og får en fornemmelse af, at fortiden var meget værre end nutiden.

Er det science fiction? Bestemt. Tripederne hersker over menneskene, og selvom vi ikke får en god forklaring på hvordan det kan lade sig gøre, er der en stærk fornemmelse af, at deres herredømme er baseret på teknik, og at hvis man leder længe nok kan man finde en videnskabelig forklaring. Herredømmet er også så absolut, at der ikke findes noget tilsvarende i virkeligheden. Der er noget, de kan med de hjelme der - styre folk, aflytte folk, et eller andet. På den anden side hører vi dog også, at tripederne ikke er almægtige.

Er det godt? Jeg blev lidt overrasket over, at jeg blev grebet af historien igen. Langt de fleste af detaljerne kunne jeg jo ikke huske, så jeg var da spændt på hvordan det ville gå. Hvad er det der foregår? Hvad er det med hjelme og tripeder? Og hvorfor bor folk i landsbyer, og hvorfor bliver fortiden regnet for ond?

Jeg finder det interessant, at der er noget med børn/voksne her (indvielsen finder sted når man bliver voksen, og ændrer en så meget, at Will regner alle voksne for fjender). Noget af Wills rejse er også, at han må bløde lidt, for rigtig at undslippe fra tripederne - jeg kan høre ekkoet af manddomsprøver her. Der er sågar en lille filosofisk detalje: de voksne har tilsyneladende ikke nogen [fri vilje](#). Der er i øvrigt også noget med mænd/kvinder (fx er det som regel mænd, der bliver omstrejfer - måske fordi de gør modstand under indvielsen).

Jeg er ikke helt glad ved at skulle tro på, at Will er et barn. Der er nogle af replikkerne, jeg har svært ved at sluge.

... selv om jeg normalt var ret snakkesalig og rapkæftet. (s. 13)

Men for os børn sneglede tiden sig af sted. (s. 18)

... man kommer ikke over sådan et fjendskab på et par dage ... (s. 52)

... spillede modet nogen rolle, hvis der ikke var en fri tanke og vilje til at dirigere det? (s. 102)

Beskriver man sig selv som rapkæftet? Tænker en, der er et år fra at være voksen på sig selv som barn? (Er man netop ikke klar til at lægge afstand til de små unger, der er omkring en?) Hvorfra kommer erfaringerne med hvor hurtigt fjendskab kan lægge sig? (Hvis man overhovedet taler om fjendskab.) Og hvilke børn taler om fri vilje? (Jeg er i 40'erne, og det er først fornylig jeg er begyndt at forholde mig til den slags.)

Undervejs i bogen bliver der lagt flere spor ud, så vi kan være spændte på at høre mere. Der er frie mænd uden hjelme oppe i de hvide bjerge (Alperne?) - gad vide hvordan de er undsluppet hjelmene? Og hvad slags samfund har de? Nogle mennesker bliver udvalgt til at tjene tripederne direkte - gad vide hvad de oplever?

Bogen er konstrueret, så vi med passende mellemrum hører lidt om fortiden. A la: gad vide hvad den her dims blev brugt til for 100 år siden? For at få det til at hænge sammen, render Will på en Klog Dreng, der kan komme med gæt på hvad der foregår.

Bogen slutter lidt brat efter min mening. Som om man både skal afslutte, hvad bogen klart nok har startet, og lægge op til næste bind. Det kunne godt have været gjort mere elegant.

Skabt: 1. august, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Er det nu også givet?

Tags: [Anmeldelse](#) [Filosofi](#) [Nancy Kress](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [Shiva in Shadow](#), [Nancy Kress](#), læst i [The mammoth book of best new SF 18](#) fra 2005.

Skitse: Ajit, Kane og Tirzah er langt borte fra jorden, for at undersøge hvad der foregår i galaksens centrum. Ajit og Kane er geniale videnskabsmænd, Tirzah er missionens kaptajn, og har samtidig til opgave at sørge for, at Ajit og Kane ikke river hovederne af hinanden. Men pyt med det - det vigtige er, at missionen skal løses ved at alle tre eksisterer i to versioner. Den ene version, den oprindelige, holder sig på afstand, og den anden version, en kopi, downloadet i en computer, fortsætter ind i centrum, hvor der er masser af stråling og den slags.

Er det science fiction? Eftersom det her med, at de tre hovedpersoner eksisterer i to versioner, fylder så meget i novellen, og vi ikke kan gøre den slags i vores nuværende virkelighed, ja, bestemt.

Er det godt? Bestemt også. Vi får lejlighed til at se, om forholdene mellem de tre personer udvikler sig på samme måde i de to forskellige versioner. Og får dermed lejlighed til at stille et meget filosofisk spørgsmål. Er det givet på forhånd, at hende, der bliver min nære veninde, skal blive det, eller kan man forestille sig, det ikke ville være sket? Og omvendt, hvis ægteskabet ender i skilsmisse, ville det så uvægerligt være gået sådan? Eller er der en vis grad af tilfælde, held eller hvad man nu vil kalde det? (Jeg kan ikke lige finde nogle gode links til andre steder, hvor man diskuterer den slags. Sig gerne til, hvis du kender et.)

Skabt: 13. august, 2008 - Sidst ændret: 13. august, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Lyden af deres vinger (IV 4)

Tags: [Mig](#) [Mine tekster](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

Lyden af deres vinger

The sound of their wings

IV 4

[IV 1-3](#)

(Denne post virker ikke i print, kun online:
<http://www.ommadawn.dk/iv4/>)

Skabt: 15. august, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Hvorfor?

Tags: [Anmeldelse](#) [Filosofi](#) [Mig](#) [Nina Anima](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [I dit spejlbillede \(gratis\)](#), af [Nina Anima](#), publiceret på fyldepenne.dk, 15/6 2008.

Skitse: Hovedpersonen (jeg tror aldrig vi får et navn) har en funktion, der indebærer at slå andre ihjel. Og tilsyneladende er han rigtigt god til det.

Er det science fiction? Det afsløres efterhånden, at hovedpersonen er klonet. Så i den forstand, at vi endnu ikke kan klonе mennesker, ja, så er det SF. Også fordi det her med at være klonet er så centralt i fortællingen.

Er det godt? Oh yeah. Der er en stemning af, at en klon (i modsætning til os andre) kan spørge: hvorfor er jeg skabt - og hvorfor er jeg skabt netop sådan? Eller med andre ord: hvad er [meningen med livet](#)? Good stuff!

Skabt: 17. august, 2008 - Sidst ændret: 17. august, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

---

3 mand og 1 hund

Tags: [Anmeldelse](#) [Biologi](#) [Filosofi](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Paolo Bacigalupi](#) [Religion](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [The people of sand and slag](#), skrevet af [Paolo Bacigalupi](#), læst i [The mammoth book of best new SF 18](#) fra 2005.

Skitse. Der er en hund. En helt normal hund -- faktisk noget af et gadekryds. Og så er der 3 mennesker - og de er til gengæld ikke helt normale. De er modificeret og udbygget, så de nærmest er udødelige. Og selvom de har en funktion her i livet, ser vi primært at de er voldelige og farlige.

Er det science fiction? Det her er mennesker, der er så langt fra at være naturlige, at de kan se naturen/hunden som noget mærkeligt, noget der for alvor er udenfor dem. Man kan vel argumentere for, at nogle mennesker i dag allerede har det sådan. Så det er måske lige på kanten. På den anden side påvirkes deres synspunkt bl.a. af, at de selv ikke kender ikke andet, hverken fra deres egen personlige fortid eller fra andre i samfundet. Tja.

Er det godt? Det synes jeg. Det er interessant at spørge sig selv, hvordan naturen er, og om vi stadig er del af naturen, og den slags. Om det er okay at give moder natur så stor en hjælpende hånd, og dermed i den grad påvirke noget, kun evolutionen ellers har kunnet påvirke. Hele idéen med at udbygge os selv på den her måde hedder [transhumanisme](#), og svæver rundt et eller andet sted mellem filosofi, religion og biologi. Jo, jeg synes det er guf.

Skabt: 18. august, 2008 - Sidst ændret: 18. august, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Hvor går tiden hen, når den går?

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [Svend Åge Madsen](#) [Tidsrejser](#)

Anmeldelse af **Lad tiden gå**, [Svend Åge Madsen](#), fra 1986.

Skitse: Professor Jeyde studerer tidens fysik (kronofysik), og har en spændende teori. Hans unge assistent, Johanne, hjælper ham. Og som det så må gå, når en gal opfinder er bidt af en ny teori, så begynder der snart at ske mystiske ting,

Er det science fiction? Efter som den gode Jeyde faktisk bygger en fungerende tidsmaskine (omend dens repertoire er begrænset: den kan én ting, nemlig spole alting 23 dage baglæns), og tidsmaskinen er så central for fortællingen, ja.

Er det godt? For nu at starte med det helt basale: jeg blev suget ind i fortællingen, og havde svært ved at huske, at jeg også gerne ville anmelde den. Så den er i hvert fald godt skrevet. Men der er også nogle gode temaer, og en interessant variation over "opfinder + assistent". Og da der var sket tidsrejser nok, fik jeg lyst til at lave et detaljeret kort, og finde ud af præcis hvor forskellene er, og hvordan tidslinjerne påvirker hinanden.

Når nu man har en tidsmaskine, der kan "resette" hele verden, er det oplagt at bruge den til én ting: de ting, man ikke fik gjort rigtigt første gang, får man en ny chance for at gøre godt. På et tidspunkt jagter Johanne efter det optimale liv. Og hele bogen er præget af de gentagelser, der sker på den konto - også gentagelser i sproget, og i ting, der ikke direkte har noget med handlingen at gøre. Og det er jo altid en interessant tanke, "hvis jeg kunne gøre det igen, så ville jeg ...". En meget menneskelig tanke.

Den gode professor har et problem, fordi man ikke umiddelbart kan huske, at man er på vej gennem et tidsrum for anden gang, og det derfor er svært for ham at bevise, at hans maskine virker. Så der er nogle stærke eksperimenter, for at se, om det er muligt at huske intens smerte, og intens kærlighed, tværs gennem linjerne.

Hvor professoren bare gerne vil bevise sin teori, vil Johanne (mis)bruge maskinen til det yderste. Og så er der jo ikke nogen vej udenom: fx holder hun op med at rydde op (alting kan jo ryddes op med et tryk på en knap) og hun synes verden bliver uvirkelig. Enden er nær.

Både professorens og Johannes eksperimenter er interessante at følge. Hvor meget skal der til, for at man husker på tværs af tiden? Hvor lidt skal der til, for at man ønsker en ny chance?

Et andet aspekt, når man vurderer science fiction / tidsrejser, er: troværdighed. Og i dette tilfælde bliver der ramt en fin balance af: der bliver sagt nok om "tidens natur" til at jeg køber den, og på den anden side ikke for meget - det skal jo heller ikke blive for kedeligt og teknisk.

Og inden vi er færdige, et par citater.

Vi bliver nok nødt til at lade tiden gå, og opgive vores drømme om evigheden. (s. 51)

Engang fandtes der intet liv, forklarede Sverre. Der var løsrevne minutter, løsrevne timer, løsrevne dage og menneskene var ikke i stand til at se fra det ene øjeblik til det andet. Først da fortællingen dannedes blev tiderne kædet sammen til en mening, hvorved livet opstod. Men verden bestod jo virkelig kun af løsrevne minutter, løsrevne timer, løsrevne dage, indvendte Johanne.

Derfor, netop derfor, måtte han skrive sin roman, forklarede han. Så tiden kunne heles. (s. 133)

Det her er en spændende version af noget, jeg har set før. (Jeg er vild med tidsrejser.) Og derfor har jeg også mod på, både at anbefale denne bog, og læse nogle flere bøger af Svend Åge Madsen.

Skabt: 20. august, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Glimt af Delhi

Tags: [Anmeldelse](#) [Filosofi](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#) [Tidsrejser](#) [Vandana Singh](#)

Anmeldelse af [Delhi](#), [Vandana Singh](#), læst i [The mammoth book of best new SF 18](#) fra 2005.

Skitse: Aseem kan se noget, der minder om spøgelser - men i virkeligheden er det rigtige glimt, fra enten fortiden eller fremtiden, af mennesker. Til tider kan han ovenikøbet tale med dem.

Er det science fiction? Tja. Der er vist ikke rigtig nogen fornuftig forklaring på hvorfor han (og andre) kan se sådanne glimt - det kan han bare. Så SF er nok ikke lige den første etiket jeg ville sætte på det.

Er det godt? Egentlig heller ikke, nej. Det eneste spændende, der egentlig er ved det, er de spørgsmål man kan stille sig selv, når man sådan kan se glimt af fremtiden. Ligger fremtiden fast? Eller er det hele [afgjort](#) på forhånd?

Skabt: 22. august, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Hvorfor rejser man i tiden?

Tags: [Analyse](#) [Science fiction](#) [Tidsrejser](#)

Inspireret af Kund Larns konkurrence [SF prisen 2008](#) (konkurrencen går ud på at skrive om en dansk tidsmaskine), har jeg spurgt mig selv: hvorfor rejser man overhovedet i tid? Man kan jo forestille sig mange mulige svar. Men man kunne jo også kigge på hvilke motiver andre har forestillet sig.

Jeg ender nok med at kigge på emnet i flere omgange. Men i første omgang har jeg prøvet at kigge på selvsamme Knud Larns [liste over de 100 bedste SF film](#).

Umiddelbart kan jeg på listen se disse kandidater:

- **Beyond the time barrier** - hvor det oprindelige motiv er videnskabelig forskning - og et senere motiv er ønsket om at komme hjem.
- **La jete** - det mest basale behov drejer sig om at skaffe mad og vand (som ikke umiddelbart kan skaffes i samtiden), men der er også en slags motivation til at ændre fortiden, så den

madløse nutid kan ændres.

- **Back to the future** - for videnskabsmanden er motivet videnskabelig forskning - men for hans stakkels assistent bliver der et behov for at komme hjem, assisteret af videnskabsmanden, der gerne vil undgå, at tidslinjerne bliver forplumret.
- **Groundhog day** - hovedpersonen har ikke noget oprindeligt ønske om at rode med tiden, men universet vil tilsyneladende gerne give ham en lærestreg - selv får han så et ønske om at slippe ud af tidsroderiet.

Så i denne korte liste ser vi primært nysgerrige videnskabsmænd og folk der bare gerne vil hjem. Der er dog også mennesker, der er sultne, og som overvejer at ændre nutiden, via fortiden. Der er også et par stykker, der slet ikke ønsker at rejse i tiden, men hvor andre vælger for dem.

Skabt: 28. august, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Flugten fra solsystemet

Tags: [Anmeldelse](#) [Biologi](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#) [Stephen Baxter](#)

Anmeldelse af [Mayflower II](#), [Stephen Baxter](#), læst i [The mammoth book of best new SF 18](#) fra 2005.

Skitse: Først boede alle mennesker på jorden. Så fyldte de hele solsystemet, og 5000 af dem havnede i en lille koloni helt ude ved den yderste planet. Og så hoppede 200 af dem i et generationsskib, og satte kurs endnu længere væk. Rusel skulle egentlig slet ikke have været med på den tur, men det kommer han altså alligevel, og gang på gang bliver han hevet endnu dybere ind i projektet.

Er det science fiction? [Generations skibe](#) kombinerer jo noget velkendt (større eller mindre grupper af mennesker, der af en eller anden grund bliver isoleret fra alle andre) med noget nyt (isolationen er forårsaget af en meget lang rejse). I det her tilfælde er fokus ikke så meget på målet for rejsen, som på nødvendigheden af at overleve rejsen, så på den led kunne fortællingen godt have været noget andet end SF. På den anden side er en vigtig del af fortællingen de tekniske detaljer rejsen indebærer, og at man forresten kan observere tingenes udvikling over et meget langt tidsrum. Så jo, selvom det kan diskuteres, så synes jeg SF.

Er det godt? Det er anden gang jeg læser denne lange novelle, og jeg blev grebet af den igen. Jeg kunne huske noget af den, men heldigvis ikke det hele. Jeg vil anbefale den her fordi den er et studie i hvad disse lange tidsrum kan gøre ved folk. Jeg vil ikke her afsløre detaljerne. Men det er guf.

Skabt: 29. august, 2008 - Sidst ændret: 29. august, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Legendernes tid

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [Mig](#) [Richard Matheson](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [I am legend](#), [Richard Matheson](#), 1954, denne version fra 2006. September/oktobers bog i [SF-læseklubben Azur](#).

Skitse: Robert Neville er i krig med lokkende, kaldende vampyrer - en krig, han fører ene mand.

Er det science fiction? Hele basis for historien er, at Roberts omgivelser efter en atomkrig (eller noget i den retning), og en senere følgende epidemi er blevet reduceret til mennesker, der opfører sig som vampyrer - og så ham selv, der er immun overfor vampyr-bacillen. Afgjort SF.

Er det godt? Jeg burde måske ikke være overrasket - men det er jeg ærligt talt. Det er smadder godt! Romanen rummer en af mine helt store favoritter: karakterer, der er ordentligt og spændende beskrevet. Det er for mig ikke et tilfælde, at det er Stephen King, der har skrevet forordet til den her udgave - King skriver også om rigtige mennesker i horror-omstændigheder.

Specielt følger vi mennesket Robert. Hans forsøg på at overleve ved at være metodisk og videnskabelig. Og på den anden side hans ensomhed, og hans tvivl: hvorfor skal han overhovedet kæmpe imod? Krigen medfører, at han myrder løs af fjenden. Men er det okay at han gør det? Og gør det en forskel hvordan han gør det?

Robert savner sin afdøde kone, og har derfor skærpet fokus på de kvindelige fjender. Gang på gang kigger han på endnu en kvinde, men tænker altid på hende som "kvinden". Fin detalje. Og hvis man til gengæld skal finde en, der har et navn, er det Ben Cortman, der er lige så forhippet på at få Robert, som Robert er på at stritte imod.

Vampyrer er jo en legende. Men i denne bog bliver de levende, på en ny måde. Og det er præcis derfor, jeg godt kan holde ud at læse horror af King - og altså også af Matheson. (I øvrigt var der en sjov forskydning i min hjerne. Jeg blev ved med at tænke på titlen som "I am legion" - altså, jeg er mange.)

Skabt: 1. september, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

SF og filosofi

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [Filosofi](#) [Ide](#) [Hejlskov Larsen](#) [Kristian Mørk](#) [Mig](#) [Robin Engelhardt](#) [Science fiction](#)

Hvis du kender lidt til den her blog i forvejen, ved du også, at jeg godt kan lide at diskutere grænsesnippet mellem science fiction og filosofi. Og heldigt nok for mig, er jeg ikke den eneste!

Bogen [Kloner og stjernekrig](#) ser nogle vigtige SF bøger efter i kortene, og når tit frem til, at forfatterne må have været lidt filosoffer. [Heinlein](#) har udforsket hvad det ville gøre ved et samfund, hvis basale borgerrettigheder er tæt forbundet med, om man har været soldat eller ej. [Stanislaw Lem](#) prøver at vise os, at vi aldrig vil komme til at forstå intelligenser, der ikke er mennesker, netop fordi de ikke er mennesker. Og [Anthony Burgess](#) ser nærmere på godhed, ondskab og fri vilje (kan man være god eller ond, hvis man ikke har fri vilje til at være andet end hvad man er fra begyndelsen?).

Denne bog være hermed anbefalet. Og så er den gratis!

Skabt: 3. september, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

---

13. september

Tags: [Mig Mine tekster](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

"Ja, så nåede det altså også frem til os. Nu havde vi så småt vænnet os til truslerne. Vågnede ikke hver morgen, og tænkte: bliver det i dag? Og så blev det altså i dag alligevel."

Det var en lille smagsprøve fra 12. september, og så finder du jo nok selv ud af om du også vil læse hele den pæne, printbare, komplette version på <http://www.ommadawn.dk/pdf/13september.pdf>.

Skabt: 8. september, 2008 - Sidst ændret: 8. september, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Gæsteblogger i morgen

Tags: [Niels Dalgaard](#) [Science fiction](#)

For første gang siden jeg lavede min hjemmeside om til en blog, har jeg inviteret en gæsteblogger. Bolden er givet op: når jeg siger **det gode liv**, hvad tænker du så?

Den første der har prøvet at spille bolden tilbage til mig er Niels Dalgaard: ph.d. i nordisk litteratur med science fiction som emne. Hvis man læser [Proxima](#) eller [Novum](#) (udgivet af [Science Fiction Cirklen](#)) er navnet velkendt - specielt fordi han er redaktør af førstnævnte. Man kan også møde ham bag utallige andre foredrag, artikler, fanzines og bøger om science fiction - dansk såvel som udenlandsk. Se blot her: anmeldelser af [Jeppe Larsen](#) og [fyldepennen.dk](#) - og så var han [Fan guest of honor](#) på Eurocon 2007.

204

HARPER'S NEW MONTHLY

chair—and by so doing we shall feel like dressing and entertaining William when he gets home.” “But it is precisely on his account that I volunteered my services, Laura. Won't he be annoyed if he finds no dinner prepared on his return?”	fort of you s S ta' v

Jeg har fået lovning på en verdenspremiere - beskrivelsen af en kvindeutopi, der er langt ældre, end den man hidtil har kendt til. Fordi kvinder har jo nogle gange et specielt syn på, hvordan det gode liv ser ud. Fx: hvem der bør tage opvasken hvor tit?

Skabt: 12. september, 2008 - Sidst ændret: 12. september, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

En kvindeutopi fra 1869

Den utopiske fortælling er den ene af de tre lange tråde, der op gennem århundrederne langsomt snor sig sammen for at udgøre grundstammen i den science fiction-genre, der for alvor vokser frem i 1800-tallets sidste tredjedel (de to andre er den satiriske fortælling og den fantastiske rejseberetning). Forestillingen om et andet sted der også er det bedste sted, har fået navn efter Thomas Mores roman *Utopia* (1516), men har rumsteret i al fald siden de gamle grækere – den dialog af Platon der normalt kaldes *Staten* er en diskussion om hvordan det ideelle samfund bør bygges op. Den slags tanker er ligesom næsten alt andet bundet til deres tid, hvilket bl.a. ses af at der ikke er ret meget af det som Platon lader sine personer foreslå, der ville virke synderligt utopisk i dag.

Det er en naturlig følge af at drømmen om noget bedre vokser ud af en oplevelse af at der er noget i ens samtid der ikke er så godt som det kunne være. På det helt elementære plan vil mennesker, der generelt får for lidt at spise, være meget lydhøre overfor forestillinger om Slaraffenland, hvor der flyver stegte duer ind i munden på én. Og folk der lever i slaveri vil drømme om friheden. Eftersom der er stor forskel på hvad folk savner på forskellige historiske tidspunkter og i forskellige samfund, bliver utopierne også forskellige.

Utopier er imidlertid noget andet end individuelle dagdrømme. Næsten alle fantaserer fra tid til anden over hvad de ville gøre, hvis de pludselig blev rige eller fik et ordentligt job eller hvad de nu ellers mener vil kunne forbedre deres situation. Dagdrømme af denne slags involverer ikke samfundet og stort set ikke andre mennesker (i al fald nærmest kun som statister), og de er derfor af *privat* karakter. Den tyske filosof Ernst Bloch, der nok er den der har beskæftiget sig grundigst med utopien, fremhæver at den i modsætning til dagdrømmen har en *social* dimension. Den er ikke forestillingen om privat lykke via fx lottogevinster, men om hvordan man skaber et bedre samfund for alle (eller i al fald for den socialgruppe han eller hun selv tilhører, og som man mener er urimeligt stedt under de nuværende forhold).

Den utopiske fortælling er ligesom den satiriske et *spejl* af den samtid, som forfatteren befinder sig i, men hvor satiren spejler negativt, spejler utopien positivt ved at holde et billede op af en bedre måde at indrette samfundet på. Eftersom det utopiske samfund i fiktiv ramme oftest bliver anbragt langt væk fra den kendte virkelighed – hos More på en fjern ø, i senere versioner gerne på andre planeter – er der mange der har ment, at det helt bogstaveligt var verdensfjernt, og snarere var at betragte som en slags skadelig virkelighedsflugt end som en refleksion over den samtidige virkelighed. I 1800-tallet langede Marx og Engells fx ud efter dem de kaldte "utopiske socialister", fordi de brugte energien på drømme snarere end på konkret politisk arbejde. Den dag i dag bruges ordet "utopisk" ofte som et skældsord synonymt med "urealistisk".

Men, som Bloch også fremhæver, utopien er ikke fantasi, men derimod et *metodikum*, et redskab til kritisk tænkning. Det forudsætter ganske vist at den er tænkt socialt og at der er antydning en vej fra den samtidige virkelighed til det beskrevne utopiske samfund. Den skal være *konkret* og ikke abstrakt. Her minder Blochs idéer lidt om det der senere er blevet kaldt *fremtidsværksteder*, hvor man i en gruppe forestiller sig en fremtid, der er bedre på nogle punkter, og prøver at finde midler til rent konkret at nå frem til denne fremtid.

Gennem de seneste par årtier har den intellektuelle højrefløj gjort utopien til skældsord på en ny måde, nemlig ved at insistere på at utopisk tænkning helt automatisk fører til totalitære regimer. Argumentet er noget i retning af, at når man har set lyset og ved hvordan samfundet skal være, tolererer man ikke divergerende meninger, eftersom de kun kan opfattes som en hindring på vejen til Utopia. Deraf udrensninger, koncentrationslejre og alt andet ondt. Dertil er at sige, at meget få utopiske fortællinger er skrevet i den hensigt at deres plan for den bedste af alle verdener skal udføres ned til mindste detalje, og at næppe nogen enkelt roman har ligget til grund for noget specifikt diktatur (at Sovjet hævdede at være bygget på Marx' idéer tæller ikke i denne sammenhæng; dels skrev Marx ikke skønlitteratur, dels lagde han afstand til utopier, og endelig ønskede han ikke at blive draget til ansvar for hvordan andre anvendte hans skrifter – "Ich bin kein Marxist," skal han have sagt).

Forestillingen om den utopiske fortælling som totalitær er også blevet endnu mindre holdbar af den udvikling der skete indenfor genren i sidste tredjedel af 1900-tallet. Op gennem dette århundrede havde den utopiske fortælling været sat i skyggen af dens modsætning, den *dystopiske* – fortællingen om et sted der er værre end den aktuelle virkelighed (fx Aldous Huxleys *Fagre nye verden* fra 1932) – men en ny generation af forfattere gav den nyt liv. I stedet for at genoplive den klassiske utopiske model, der beskæftigede sig med den *bedste* verden, udviklede de en ny, der kun

beskæftigede sig med en *bedre* verden, i erkendelse af at samfundsudviklingen aldrig bliver færdig og at der ikke findes mange endegyldige svar. Blandt de forfattere der udviklede denne *dynamiske* model til erstatning for den klassiske utopis *statiske*, er Ursula K. Le Guin, som demonstrerede den i romanen *The Dispossessed* (1974).

Kvindeutopi

I årene omkring 1980 opdagede forskellige dele af kvindebevægelsen at utopien kunne bruges som redskab i samfundsdiskussionen. Der blev skrevet en hel del af slagsen, både rigtig dårlige og rigtig gode. Som altid når en bevægelse bliver bevidst om sin egen eksistens, går den også på jagt efter forløbere. Der var almindelig enighed om at urmoderen på dette område var Charlotte Perkins Gilman, en kvindepolitisk forfatter der skrev utopien *Herland* i 1917. Den er en klassisk, statisk utopi, der beskriver det bedst tænkelige land, hvor det er kvinderne der regerer. Som det ofte er tilfældet med statiske utopier, er der reelt kun én historie at fortælle om Kvindelandet, nemlig historien om opdagelsesrejsende fra vores verden der opdager stedet og enten slår sig ned permanent eller vender tilbage for at fortælle os andre hvordan vi skal gøre verden bedre.

Gilman skrev også artikler (og udgav et tidsskrift), og hun var langt fra den eneste. Kvinders ligeret havde været et diskussionsemne i den vestlige verden i årtier, en naturlig følge af en samfundsudvikling der gjorde halvdelen af befolkningen stadig mere bevidst om at den manglede elementære rettigheder såsom retten til at stemme og retten til selv at eje ting. Det nye var at kampen også blev ført i skønlitterær form – og selv her må man sige at Gilman haltede bagefter, eftersom den store periode for de klassiske utopiske romaner var 1880'erne og 1890'erne.

Selv hvad angår den utopiske *fortælling* om kvindepolitiske problemstillinger var Gilman ikke den første. Takket være Internettet er en hel masse ældre litteratur blevet tilgængelig, herunder litteratur som ingen rent faktisk ved eksisterer. Det lyder paradoksalt, men det skyldes at adskillige store forskningsbiblioteker rundt omkring i verden er begyndt at skanne gamle tidsskrifter ind, uden at de nødvendigvis samtidig bliver indekseret, og uden at der foretages en systematisk undersøgelse af deres indhold. Selve det at de ligger der, er det vigtigste; jo flere der får adgang, jo større er sandsynligheden for at nogen finder noget interessant i dem.

Som altså nu novellen "My Visit to Utopia" af E. T. Corbett, der blev trykt i *Harper's New Monthly Magazine* vol. 38 no. 224, januar 1869 og nu findes [online](#) takket være Cornell Universitys projekt *The Making of America*, der omfatter en række periodika fra anden halvdel af 1800-tallet. Mig bekendt er den ikke omtalt nogen steder i faglitteraturen – og jeg tror jeg kan garantere at hvis dens eksistens havde været kendt, ville en af de mange sf-nørder der elsker at lave bibliografier og lister, have omtalt den. Den er således heller ikke med i Everett Bleilers mesterlige *Science Fiction: The Early Years*, der ellers dækker stort og småt i mange slags (engelsksprogede) blade frem til 1930.

"My Visit to Utopia" er ikke noget overset mesterværk, men den er heller ikke dårligt skrevet, og den er historisk overordentlig interessant. E. T. Corbett viser sig at være Elizabeth T. Corbett, om hvem det beklageligvis ikke er lykkedes at finde synderligt mange oplysninger (således hverken fødsels- eller dødsår). Det eneste, der kan siges om hende, er at hun i 1880'erne skrev nogle børnebøger på vers, der fik en vis udbredelse.

Den foreliggende novelle er en fortælling i første person, fortalt af en kvinde, der besøger sin veninde Laura i Utopia. Hun afstår med vilje fra at gøre forbindelsen til den virkelige verden konkret, uden at hun dog forfalder til at lade det hele foregå i en drøm. Indledningen lyder:

It would occupy too much time, and perhaps trespass too largely on your patience, if I should tell you exactly why or how I went to Utopia, or even the precise geographical locality of that much-disputed place. (200)

I stedet nøjes hun med at fortælle om sin ankomst sent om eftermiddagen og hvordan hun bliver positivt overrasket over at blive mødt med venlighed da hun spørger om vej til sin gamle skolekammerats hjem. Hun sammenligner med derhjemme, hvor en tilsvarende forespørgsel ville blive mødt med et tvært svar, henkastet mumlet og næsten uhørligt.

Overraskelserne fortsætter ved ankomsten til venindens hus. Hendes mand er netop blevet færdig med at læse avisen højt for hende – hvilket næppe skal forstås sådan at hun ikke selv kan læse, men bliver fremhævet som en dyd man sjældent finder hos ægtemænd hjemme i fortællerens verden. De foretrækker at læse avisen for sig selv i tavshed, i stedet for at give konen det samvær og den nærhed hun har behov for.

Ikke nok med det; den utopiske ægtemand tilbyder at tage sig af det overtrætte spædbarn om natten, så konen kan få sovet ud. Da fortælleren udtrykker sin forbløffelse, svarer veninden:

I suppose it is only in Utopia that one finds husbands quite perfect and wives quite satisfied; therefore I can easily imagine that you think William quite a paragon, when in fact he is only acting as any man ought to act under the same circumstances – that is, trying to lessen, by sharing, his wife's cares and duties; and to increase, by division, his own pleasures. (201)

Børnene i Utopia opdrages alle til at anse en ligelig deling af byrderne for en naturlig ting, og skulle en ægtemand undlade at leve op til denne norm, bliver han sendt en periode i "the House of Correction for Bachelors" (201). Og hvis ægtemanden hører til den triste gruppe, som fortælleren omtaler som "grumblers" – brokkehoveder – er det simpelthen gyldig skilsmissegrund.

De to næste dage kommer fortælleren på den for genren obligatoriske rundvisning i Utopia, dog efter en længere diskussion mellem hende og veninden om hvad de skal tage på, "a matter, by-the-way, which is never ignored in Utopia, where people are always expected to look their best" (202). Der er heller ingen mangel på *shopping* i det utopiske land (203). Blandt de ting de overværer, er i øvrigt et bryllup, og fortælleren bliver atter engang forbløffet, denne gang over ritualer der ikke indeholder nogen ord om at kvinden skal adlyde manden eller lignende. Samtalen munder her som andre steder ud i en erkendelse af, at sådan er det i Utopia, men at det ville være uhyre vanskeligt at gennemføre noget lignende derhjemme.

Endnu en sigende episode udspiller sig mod slutningen af fortællerens besøg. Venindens kok brækker benet, og det har derfor trange udsigter med at få et varmt måltid på benene til manden kommer hjem. Fortælleren tilbyder straks sin assistance, men Laura ler: Det er da ikke nødvendigt, William vil sikkert forstå situationen, og der er da heldigvis kold mad nok i huset. Og ganske rigtigt, husets herre er så langt fra et af de raserianfald som fortælleren kender hjemmefra, at det improviserede måltid bliver overordentlig hyggeligt.

Fortælleren må rejse tidligt næste dag, og da veninden beder hende om at forlænge sit ophold, svarer hun at

To tell you the truth, it would not be wise for me to do so if I could, for I should grow discontented with my own country if I remained too long in yours; and, worse than that, it is even possible that I might wish all our husbands –
"Were in Utopia," suggested Laura. (204)

I et kort sidste afsnit røber fortælleren at besøget i Utopia har påvirket hende, hendes mand kalder hende "urimelig" og hun har fået sympati for kvindebevægelsens mål (om ikke altid for dens midler) (204).

Corbett lader dermed indirekte sin fortæller diskutere selve den utopiske fortællings *funktion*. Det gentagne mønster, hvor forholdene i Utopia kontrasteres direkte med forholdene hjemme, kombineret med pointen, hvor fortælleren kommer til at se på sin egen hverdag med nye kritiske øjne efter at have oplevet et sted, hvor tingene er ordentligt indrettet, er næsten et skema for hvordan en utopisk fortælling fungerer. I en vis forstand er novellen derfor også en *metatekst* om utopiske tekster, hvilket ikke mindst er forbløffende det tidlige affattelsestidspunkt taget i betragtning.

Historien demonstrerer desuden at utopiske fortællinger, ligesom andre fortællinger, er bundet til den tid, de udspringer af. Drømmen om kvindens ligeberettigelse forekommer ganske naturlig for en moderne læser, men dens konkrete udformning ville næppe mange tilslutte sig i dag. Den er tydeligvis vokset frem af den bedre middelklasse *anno dazumal* (der sikkert også er *Harper's* læsere), fx er der ingen diskussion om at ethvert ordentligt hjem i Utopia har tjenestefolk til det grove –ingen spørger således: Er dette sted også utopisk for kokken? Det anses også for en naturlig ting, at det er manden der går på arbejde, mens kvinden bestyrer hjemmet. På disse punkter er der overhovedet ingen forandring i forhold til forfatterens samtid, det virker som en så integreret del af den herskende forestillingsverden, at man slet ikke *kan* tænke sådanne forhold anderledes. Der er heller ingen drømme eller tanker om at ændre det grundlæggende økonomiske system (som det ellers skulle blive udbredt i utopiske romaner i de følgende årtier); selv shopping spiller en vigtig rolle, i øvrigt til forfriskende afveksling fra mange andre forestillinger om Utopia som et sted hvor alle er tilfredse med at leve i funktionel, men kedsommelig ensformighed.

Corbett forestiller sig med andre ord et samfund, hvor de basale forhold er uændret, men hvor

hverdagen er radikalt anderledes, fordi mænd og kvinder deles om besværet og respekterer hinanden indenfor de givne rammer. Kritikken af hendes egen samtids patriarkalske orden er relativt skarpt og direkte formuleret, tidspunktet og mediet taget i betragtning, og man bør ikke slå hende i hovedet fordi hun ikke inddrager problemstillinger, der lå den samtidige spæde kvindebevægelse fjernt. I stedet bør man glæde sig over at hun uden direkte at prædike formår at iscenesætte en meget konkret utopi, og endda peger på hvordan man kan arbejde i retning af dens virkeliggørelse: Ved at støtte den spirende kvindebevægelse.

Ret godt gået af 1869 at være.

LITTERATUR

1. Skønlitteratur

- E. T. Corbett: "My Visit to Utopia" i *Harper's New Monthly Magazine* vol. 38 no. 224, januar 1869. En dansk oversættelse er planlagt til udgivelse i *Proxima* nr. 88, efterår 2008.
- Charlotte Perkins Gilman: *Herland* (1914). På dansk som *Kvindeland*, Albatros 1980.
- Aldous Huxley: *Brave New World* (1932). På dansk som *Fagre nye verden*, Aschehoug 1932 (seneste genudgivelse 1998)
- Thomas More: *Utopia* (1516). Seneste danske udgave Hans Reitzels Forlag 1993.
- Ursula K. Le Guin: *The Dispossessed: An Ambiguous Utopia* (1974). På dansk som *De udstødte: En socialistisk utopi*, Modtryk 1979.
- Platon: *Politeia* (ca 360 fvt). På dansk som *Staten*, Reitzel 1851; seneste danske udgave Hans Reitzel 1975.
- Joanna Russ: *The Female Man* (1975). På dansk som *Kvinde mennesket*, Informations Forlag 1986.

2. Faglitteratur

- Everett F. Bleiler: *Science Fiction: The Early Years*, Kent State University Press 1990. Uundværlig kommenteret bibliografi om den tidlige engelsksprogede science fiction.
- Ernst Bloch: *Das Prinzip Hoffnung* (1953-1956). Hovedværket om utopien filosofisk betragtet. Skrevet af en meget filosofisk, meget tysk filosof.
- Niels Dalgaard: "Den nødvendige utopi: Om Joanna Russ' bog *The Female Man*" i *Proxima* nr. 34, 1987. Diskussion af utopien som begreb samt af en eksperimenterende roman fra 1975, der både er en utopi og handler om utopiens metode.
- Niels Dalgaard: *Fra Platon til cyberpunk: Science fiction-litteraturens historie*. Science Fiction Cirklen 2004. Eneste danske fremstilling af genrens historie fra begyndelsen til nu.
- Darko Suvin: *Metamorphoses of Science Fiction: On the Poetics and History of a Literary Genre*, Yale University Press 1979. Hovedværket indenfor science fiction-teori; rummer også betragtninger om den utopiske fortælling.
- Per Thielst: *Den bedste af alle verdener: De store utopier og de små visioner*, Tiderne Skifter 2001. Glimrende indføring i utopiernes historie.

Skabt: 13. september, 2008 - Sidst ændret: 13. september, 2008 - [Kommentarer \(1\)](#)

Interessante betragtninger om det der med at bringe ellers ukendt materiale online på nettet.

Det er nok rigtigt, at specielt SF litteratur kan have stor gavn af dette, af en bestemt grund. Ting som ikke har kunnet udgives i samtiden, fordi de fleste ville opfatte det som værende "for mærkeligt" vil mange nutidige måske finde interessant, på grund af den udvikling der har været i mellemtiden?

Jeg interesserer mig meget for Science Fiction, men samtidig synes jeg at langt det meste af det er af dårlig kvalitet. Det er det vel først og fremmest fordi det skal kunne sælges på markedet, dvs. være det man kalder "mainstream" på nudansk.

Selvfølgelig er der også undtagelser. Altså ting der både er overordentligt populære, og samtidig interessant og tankevækkende. Jeg kan f.eks. godt lide "Star Trek" af samme grund.

Mogens Michaelsen
16. september, 2008
<http://mogmich2.blogspot.com/>

Den uvirkelige jord

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [Svend Åge Madsen](#)

Anmeldelse af **Mellem himmel og jord**, [Svend Åge Madsen](#), 1990.

Skitse: 20 noveller.

Er det science fiction? Novellerne har for mig at se et gennemgående tema, der kan udforskes på mange forskellige måder - og nogle gange via SF. **Mnemosynes børn** er et af de tydeligere eksempler, hvor mennesker på jorden kan modtage "TV", der afbilder fortiden.

Temaer: Jeg blev ved med at snuble over et bestemt tema ved gennemlæsningen af bogen. (Jeg skal ikke kunne afvise, at der findes andre temaer også.) Temaet er noget med virkelighed. Mnemosynes børn synes fx fortiden er mere virkelig end nutiden. Men der er også mange andre variationer. Et kostume, der bliver til det virkelige udseende. En mand, der gradvist overtager en anden mands plads - og dermed i virkeligheden bliver ham. Se livet, som om det var TV eller et teaterstykke. Grænsen mellem virkelighed og fantasi bliver ved med at blive forplumret.

Er det godt? I nogle tilfælde blev jeg rigtigt fanget ind, ja. **Læsningens glæder** starter med replikken *"Hun gik til sin mor og fortalte, at hun hver morgen vågnede med en frygtelig kvalme, som måtte skyldes at hun havde læst noget hun ikke kunne tåle"*. Jeg kom til at grine, og det var ikke den eneste gang. Og **Vores sommerliv** kredser om et mord. Muligvis kan jeg godt lide den her historie, fordi den minder om en klassisk krimi, en form som jeg kender, mens mange af de andre noveller har en form, jeg ikke er vant til. I hvert fald fulgte jeg spændt med, mens de forskellige faser i en mord-historie blev gennemløbet. Som sagt er det ikke SF hele vejen igennem. Men hvis man læser SF, fordi det er et sted, hvor alle grænser kan blive afprøvet, også de mentale, så er der noget at hente her.

Skabt: 15. september, 2008 - Sidst ændret: 15. september, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Battlestar Galactica - tror du på dem?

Tags: [Anmeldelse](#) [Battlestar Galactica](#) [Identitet](#) [Mig](#) [Religion](#) [Science fiction](#) [TV-serier](#)

Først noget generelt. Jeg har fulgt den nye **Battlestar Galactica** gennem 3 sæsoner og et par miniserier. Selvom jeg ikke er meget for, at tv-seriens basis er krig (Galactica er trods alt et krigsskib), blev jeg fanget af de interessante personer, og fokus på bl.a. religion og identitet, blandt de mange fokuspunkter i et indviklet tæppe af begivenheder. Og jeg nyder billeder og kamera-teknik, der understøtter det, der må være meget forvirrende rumslag. Jeg glædede mig derfor til at sætte mig ned søndag aften og se det første afsnit fra fjerde sæson på SBS-NET.

Skitse:

- Starbuck genopstår fra de døde, og fortæller, at hun har fundet Jorden.
- Baltar går i skjul.
- 4 cyloner har lige opdaget, hvad de er.

Er det science fiction? Den del af det hvor de 4 cyloner og den genopstandne Starbuck kæmper med deres identitet, placerer os fint indenfor genren. Ikke at vide, hvordan man er blevet skabt, om man er blevet skabt med et bestemt formål, kodet med hemmelige trykknapper, man ikke engang selv kender til, forræder mod sin vilje. Omend vi nok kan genkende den her forvirring, fx efter et hukommelsestab, er den her version meget mere dybdegående.

Temaer:

- Starbuck bliver mødt med både gensynsglæde og mistænksomhed, og må slås for at man lytter til hendes lidt usammenhængende historie om, hvor Jorden angiveligt skal være.
- Baltar opdager at hans gåen-i-skjul indebærer, at han skal opføre sig som - ja, som hvad? En profet? Jesus?
- De 4 nye cyloner prøver at finde ud af, hvad de nu vil: kan det lade sig gøre at kæmpe imod den programmering, de vel indeholder?
- Desuden er der en lille scene, hvor admiralens søn fortæller, at han vil forlade det militære liv.
- Er der nogen, der tror på Starbuck? Tror Baltar på, at han er det, de andre regner ham for?
- Hvilken identitet har Starbuck, nu hvor hun er genopstanden? Og hvad med de 4 cyloner, der er noget andet, end de troede? Og får Baltar en ny identitet, som profet?

Er det godt? Jeg blev ikke forvirret af, at der er pænt mange tråde i afsnittet. Sådan er det jo typisk, når den foregående sæson sluttede med så mange bolde i luften, og jeg synes de klarede det godt. Og så blev jeg tit rørt - af Starbuck og de 4 cyloner, der er forvirrede. Af admiralens søn, der træffer et vanskeligt valg, og skal fortælle om det til sin far. Af Baltar, der ikke er meget for at blive et religiøst ikon, men heller ikke bare kan afvise rollen. Jeg kunne godt lide, at synet af den "hemmelige kirke" blev ledsaget af "englesang" og julelys. Jo, det her var et fint afsnit. Men jeg glæder mig også til der kommer afsnit, der har lidt færre plots.

Tags: [Jonathan Lethem](#) [Kærlighed](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

En dag stoppede en svale for at hvile sig på et tag. Hans venner var fløjet til Baja seks uger tidligere, men han var blevet tilbage, fordi han var forelsket i en papirflyver. "Hun er elegant, ligevægtig, og klar over sit formål," sagde svalen til sig selv. "Det er ikke vigtigt, at hun ikke forstår mine vittigheder eller ikke kan lide krydret mad."

Og svalen var lykkelig, så længe som han kunne undgå at se hendes fejl. Men efterhånden som dagene blev koldere, længtes svalen efter at flyve sydpå, og papirflyveren nægtede at flyve med ham. Hun ville kun flyve med vinden, og svalen blev jaloux og gnaven.

Og han tog stadig ikke afsted, men skælvede og surmulede og pudsede sig for at få opmærksomhed. Som vinterstormene tog til, var papirflyveren oftere ude med vinden, og til sidst blev svalens sårede følelser til bitterhed, og han så kun hendes svagheder. "Hun er urimeligt ensopret, ufleksibel. I stedet for bløde kurver har hun vinkler, hjørner. Og hun elsker kun styrke. Hendes billede af den arketypiske mand undertrykker mig. Vinden kan beholde hende." Og svalen påbegyndte endelig sin tur til Baja.

Ovenstående er et lille klip fra "**The happy prince**," [Jonathan Lethem](#), trykt i **Crank!** og genoptrykt i **The best of Crank!**. Løftet ud af sin sammenhæng, fordi dette klip så nemt lod sig løfte.

Og fordi jeg synes det er morsomt. Som jeg ser det, har papirflyveren jo ikke sagt et ord - hun flyver bare. Men svalen fortolker papirflyverens flyvning på forskellig måde til forskellig tid - og pludselig er vi ude i diskussioner af "sådan var du ikke i starten" typen. Virkelig godt ramt.

(Novellen er mærkelig. Det er forfatterens hjemmeside også. Så hvis du har smag for den slags, er forfatteren, novellen og bogen måske noget for dig.)

Skabt: 17. september, 2008 - Sidst ændret: 17. september, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Hvorfor rejser de her så i tiden?

Tags: [Analyse](#) [Science fiction](#) [Tidsrejser](#)

Hvorfor rejser man overhovedet i tid? Jeg har set på spørgsmålet [en gang før](#), og tager denne gang udgangspunkt i [IMDS's liste over tidsrejse-film](#). Listen synes at indeholde andet end SF - og for den sags skyld også andet end film, nemlig TV-serier og spil. Jeg springer TV-serierne over i første omgang.

Og hvad blev resultatet så denne gang? Hvorfor rejser de i tiden? Nedenstående liste er sorteret efter hvor hyppigt de enkelte svar forekommer.

- **For at redde andre** - *Babylon 5* besætningen ender fx med at rejse i tiden for at redde folk fra en rumstation, der pga. sine temporale problemer er ved at falde fra hinanden.
- **Pga. et uheld** - I *Back to the future* bliver professorens assistent ved et uheld sendt til fortiden.
- **For at forbedre nutiden** - I *Red Dwarf* rejser Rimmer tilbage, for at bearbejde sit eget fortidige selv til at træffe nogle bedre valg, og dermed havne et bedre sted.
- **Bare fordi** - Hovedpersonen i *Groundhog day* har tilsyneladende gjort universet arrigt, og havner i noget tidsroderi.
- **Videnskab/nysgerrighed** - I *Back to the future* er professorens egen plan at udforske andre tider videnskabeligt.
- **For at bekæmpe det onde** - I den grad *Doctor Who* har en plan, er det at kæmpe for det gode, og mod det onde.
- **For at fange en forbryder**
- **For at få en bedre fortid** - Selvom *Red Dwarf* besætningen vel også håber det vil få positive effekter for dem selv, hvis JFK ikke bliver slået ihjel, vil det primært være fortiden, der høster

fordelen.

- **For at komme hjem** - Endnu en gang er *Back to the future* et glimrende eksempel - assistenten vil hjem.
- **For at mødes med et bestemt menneske**
- **For at fixe tidsstrømmene** - I *Red Dwarf* rejser Lister tilbage, fordi han ved, at det barn, han har i armene, formodes at dukke op i fortiden - og så må han jo sørge for at det sker, så der ikke kommer et tids-paradox.
- **For at forhindre nutiden bliver ændret**
- **For at flygte** - Jeg har ikke set *Quantum leap*, men seriens start er tilsyneladende, at helten flygter ind i sin tidsmaskine.
- **For at få et godt måltid mad** - karaktererne i *Hitchhikers guide to the galaxy* rejser til tidens ende for at gå på restaurant.

Interessant liste. Men jeg synes også der er temaer, der optræder for lidt eller slet ikke. Hvorfor starter så mange tidsrejser med et uheld? (Fordi ordentlige mennesker ikke formodes at rejse i tiden med vilje? Fordi det er svært at skrue en ordentlig årsag sammen?) Og hvorfor er der ikke mere tids-turisme? Eller flere besøg hos venner og kollegaer?

Nå - men det vil tiden vel vise ... I mellemtiden er du velkommen til at kigge på mine [rå data](#) *, og sige, hvis jeg har lavet fejl nogle steder.

* http://www.ommadawn.dk/pdf/tidsrejser_en.pdf

Skabt: 18. september, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(11\)](#)

Du har ret i at SF historier om tidsrejser meget ofte handler om at forbedre tidsforløbet, enten historisk eller mere personligt.

Mon ikke årsagen er den almindelige erkendelse af, at verden ikke just er perfekt - og måske også at man i sin egen fortid har truffet nogle uheldige valg?

Hvor mange mennesker har ikke af og til spekuleret på, om de selv kunne have haft et bedre liv, hvis de havde truffet andre valg i fortiden. Men man ved jo, at det er der ikke noget at gøre ved - der findes kun den ene virkelighed man kender. Tidsrejser er temmelig sikkert ikke mulige, ihvertfald ikke ud fra den viden vi har idag.

Derimod er der noget, der kan tænkes at være relevant i forhold til dette subjektive ønske om "alternativ virkelighed". Jeg tænker på den såkaldte Mange-verden fortolkning af kvantemekanikken, som idag er en teori der faktisk tages alvorligt af mange fysikere. Det fører for vidt at komme nærmere ind på det her, men hvis teorien er rigtig, så betyder det, at hvis et menneske på et tidspunkt reflekterer over sit eget liv, og i den forbindelse tænker: "bare jeg ikke havde gjort sådan og sådan dengang..." eller lignende - så er der faktisk en rimelig stor sandsynlighed for, at der findes en anden verden, hvor det er tilfældet! Nærmere bestemt: en anden verden der ligner vores så meget, at man selv (subjektivt) ville bedømme en person i denne verden til at være identisk med en selv - men netop så forskellig, så ens livsforløb er anderledes.

Det ændrer naturligvis ikke på, at den verden man befinder sig i er som den er, men det har alligevel stor betydning etisk og menneskeligt, vil jeg mene. Dog kan man jo ligesom ikke indrette sin etik og moral efter det, så længe det kun er en teori, der ikke er bevist.

Derimod kunne man jo godt skrive noget SF om det - hvis man har talent for det!

P.S. der er problemer med de danske tegn på din side, ihvertfald på min computer (har du modtaget min mail om det?)

Nå ja, nu er vi på vej ud i "hvorfor vælger forfatterne netop dette 'hvorfor'".

Det er nok rigtigt, at det er meget menneskeligt at ønske, at man selv eller andre havde truffet nogle andre valg - nu hvor man i bagklogskabens skærende klare lys kan se, hvad der burde være sket. Ligesom det er menneskeligt at ønske, at selv hvis man traf det forkerte valg, så er der trods alt et alternativt univers, hvor man traf det rigtige.

Og jeg er også helt enig i, at hvis alle ens valg bliver truffet i en anden retning i en anden gren - hvilken mening har ens valg så? Og hvordan kan man så tale om moral? Lidt ligesom med determinisme: hvis jeg træffer de valg jeg gør, fordi det altid har været forudbestemt at jeg ville træffe dem sådan - hvordan kan jeg så drages til ansvar for mine valg?

Men det bliver jo nok næste kapitel at kigge på den slags - i første omgang er jeg bare nysgerrig efter at se første stadie: hvilket "hvorfor" vælger forfatterne?

Og jo, jeg ved godt der er noget med danske bogstaver. Det er på todo-listen at kigge på det.

Lise A
18. september, 2008

Ens valg har stadigvæk betydning, fordi valget har konsekvenser for den verden man selv lever i, og dermed for en selv. Det gælder alle de mulige fremtider man har, efter at man har foretaget valget.

Det hører med i billedet, at ifølge denne teori (Mange-verden) så er verden ikke deterministisk, samtidig med at universet som helhed ("Multiverset") er 100 pct. determineret!

Det lyder logisk selvmodsigende for de fleste, men er det faktisk ikke, når man ser nærmere på teorien (selv om den er svær at forstå).

Man opererer iøvrigt med noget man kalder "vægtning" i denne teori. Det er ikke identisk med sandsynligheder, selvom det hænger sammen med dette. Filosofisk kan det så vidt jeg kan se eksemplificeres med følgende:

1) Forestil dig, at et menneske på et eller andet tidspunkt gør sig skyldig i en alvorlig forbrydelse, men at der er et kraftigt element af tilfældighed involveret - forstået på den måde, at vedkommende ikke kan siges at være et specielt ondt menneske.

2) Forestil dig et andet menneske, der gør sig skyldig i den samme forbrydelse som (1) men mest fordi vedkommende er regulært ond eller psykopat.

Så er det langt mere sandsynligt, at der for (1) findes mange andre verdener hvor han eller hun IKKE begår forbrydelsen, mens dette er mindre sandsynligt for psykopaten.

Det betyder, at det på den måde netop har afgørende betydning hvordan man er som menneske, mens tilfældige omstændigheder har mindre betydning.

Udægger man teorien sådan, så har det enkelte menneskes moral ikke mindre betydning - snarere tværtimod.

Okay, jeg misforstod.

Men det gælder i hvert fald, at moralen ikke er den samme længere - den bliver påvirket af, at man VED, at der er parallelle verdener, eller determinisme.

Jeg mener dog også jeg har læst versioner af, at valg FØLES meningsløse, hvis man ved ens valg ikke er endegyldigt, fordi det modsatte valg bliver truffet i nabo-grenen.

Lise A
18. september, 2008

---

jeg ELSKER tidsrejser.

Carl-Eddy Skovgaard, redaktøren på den seneste "Under overfladen 2" sagde i DR, at der af en eller anden grund er rigtig mange tidsrejsehistorier pt. Men kom pga. tidnød ikke ind på hvorfor.

For mig er det meget enkelt: Ud over transformation på det personlige plan (fra noget defineret uønsket til noget ønsket), er tiden det eneste uudforskede (uudforskellige?) område tilbage i den menneskelige bevidsthed - de eneste hvide pletter på det menneskelige "landkort"; eneste jomfruelige jord. Alt kan ske i tiden...

Tilføjelser til listen over, hvorfor tidsrejse:

- fordi man kan
- fordi man er tvunget til det
- fordi det er ens job

og La Jetee handler om at få et menneske til at ændre nutiden, men det lader sig ikke gøre, fordi det menneske han ser dø, da han er barn, er ham selv.

<http://www.imdb.com/title/tt0498567/> - summer time machine blues - de rejser i tid, fordi de selv dukker frem af fremtiden... Rigtig sjov

planet of the apes - uheld

evil dead II - uheld (suget ind i et sort hul/vortex)

New outer limits (1995) - diverse tidshistorier

kenneth krabat
19. september, 2008
<http://krabat.menneske.dk>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Timetravel>

regner med tre former for tidsrejse i science fiction - hvilket altså ikke handler om motivet eller destination, men om muligheden... Men hérpå kan man så applikere alle motiver:

1. The time line is consistent and can never be changed.
2. The time line is flexible and is subject to change.
3. The time line is consistent, but only insofar as its consistency can be verified.

hvoraf de to første har flere undergrupperinger.

http://en.wikipedia.org/wiki/Time_travel_in_fiction

siger ligefrem, at

"Science fiction is, in essence, a time travel genre. Events either open in the altered past, the transformed present, or the possible future, transporting the reader or viewer to another age, place, dimension or world."

Så, uden at nedgøre spørgsmålet, kunne man besvare det med, at Tidsrejsen blot er en fantasi-motor, og derfor ikke skal regnes som reelt motiv eller destination, men i flertallet af alle tidsrejsehistorier blot som fortællerredskab for en helt anden historie. Lig "rejsen over havet", "skibbruddet", "mødet" osv.

kenneth krabat
19. september, 2008
<http://krabat.menneske.dk>

Tak for dine kommentarer, Kenneth!

Jeg har endnu et indlæg på bedding, hvor min inddeling er kategorier bliver lidt bedre. (Desværre har jeg ikke helt lært at bruge min egen kategorisering endnu - men det kommer vel også.) Jeg kan se, at vi er lidt på vej samme sted hen. For mig at se, gør det dog ikke altid en forskel, om tidsrejser er ens job eller ej, så jeg har det ikke som en primær kategori.

Begge typer motiv spiller en rolle. Okay, så forfatterens motiv var at fortælle en historie, hvor en ung kvinde kan blive forelsket i sin jævnaldrende søn. Det fortæller mig selvfølgelig noget om, hvordan jeg skal analysere historien. Men mindst lige så vigtigt, hvis samme søn er en fjumregøj, der ikke alene får startet tidsmaskinen ved et uheld, men nærmest slet ikke fatter at han er rejst i tid, så skal der lidt mere til, for at han virker troværdig på mig - og for at jeg gider at se en hel film med ham. (Back to the future.)

Det er interessant det der med, at SF = tidsrejser. Den skal jeg tygge lidt mere på.

Lise A
23. september, 2008

Jeg blev af Lise gjort opmærksom på denne tråd, og om jeg havde lyst til at kommentere med. Jeg kender ellers ikke hjemmesiden (jeg beklager), men vil da godt lige skrive et par ord.

Det er rigtigt at jeg har bemærket at der if. Antologien 'I overfladen', kom relativt mange tidsrejse historier ind. Det undrede mig sådan set, og undrer mig stadig. Tidsrejsehistorier er meget svære at få til at fungere, på grund af de indbyggede paradokser der er. I hvert fald for os mennesker lige nu, hvor det ikke er almindeligt kendt hvordan man rejser i tiden :-).

Det var også tydeligt på novellerne at nogle var snublet gevaldigt i det, sådan at det virkede som om der ikke rigtigt var en historie tilbage, ej heller en pointe sad man tilbage med, der var dog flere ok historier, hvoraf jeg valgte 'Sket er sket' af Manfred Christiansen til antologien. Nærmest en kriminovelle hvor tidsrejse spiller en vigtig rolle. Af andre temaer var om at gå tilbage og forsøge at

ændre fortiden. Mindre originalt, hvor mange gange har vi ikke hørt historier om at undgå at Jesus blev korsfæstet, Hitler født, en tidlig død for Stalin osv. Rejser til fremtiden var også populært. Det er på mange måder nemmere, og også oftere set. Hvis man 'opfinder' at man kun kan rejse tilbage i tiden hvis man har et 'homing device' af en slags, kan det jo ske i morgen, og så vil der ikke være nogen tegn på det i dag :-). I begge disse typer plot er det selve historien der skal være bærende og ikke tidsrejsen.

Jeg ved ikke hvorfor det kommer op i tiden en gang imellem, men det ser ud til at der med nogle års mellemrum kommer 'grupper' af tidsrejsehistorier. Tette gælder også i det store udland. Mit gæt er at de fører hinanden med sig på en eller anden måde. Nogen forfattere læser et par stykker og skriver selv en, så bliver den læst osv. og måske kommer der så en generel trend. I år har min oplevelse i hvert fald (så vidt jeg ved) inspireret Knud Larn til i år at have 'tidsmaskine' med i kravene til sin novellekonkurrence. Om et par år gætter jeg på at de igen bliver sjældne.

(halvskjult reklame for SFCs åbne medlemsmøde):

Hvad der yderligere inspirerer forfatterne ved jeg ikke, men jeg håber at blive klogere i morgen, hvor der er forfatterpanel med deltagelse af flere forfattere til 'I overfladen' herunder Manfred Christiansen. (Valby Kulturhus, Valgårdsvej 4-6, 2500 Valby onsdag den 24/9 kl 19 – gratis adgang).

Carl-Eddy Skovgaard
23. september, 2008
www.sciencefiction.dk

Tak for indsparket, Carl-Eddy! Der-kan-man-bare-se.

Og med lidt held ses vi også i aften.

Lise A
24. september, 2008

Kenneth sagde: "La Jetee handler om at få et menneske til at ændre nutiden, men det lader sig ikke gøre, fordi det menneske han ser dø, da han er barn, er ham selv."

Og så blev jeg jo nysgerrig, og måtte støve den op.

Så vidt jeg kan se lykkes det faktisk at ændre nutiden. Missionen er at få mad, medicin og en energikilde - og det lykkes at få dette fra fremtiden. Mandens egen mission er så at finde den kvinde, han elsker - men det mislykkes, fordi den, der satte missionen i gang, ikke har brug for løse ender.

Under alle omstændigheder en spændende film!

Lise A
21. oktober, 2008

---

hmmm... hvis det lykkes at få mad osv til fremtiden (som jeg ikke husker lykkes...), så er det et oprigtigt paradoks, al den stund det så må være sket allerede i fremtiden VED at han bliver sendt tilbage, da han jo dør og som barn har set sig selv dø. Men det er dét, jeg ikke husker sker - at hans tilbagesending til fortiden I FREMTIDEN afstedkommer mad og vand, EFTER hans tilbagesending (for hvordan kan de vide, at hans tilbagesending kunne hjælpe, hvis ikke denne viden er angivet af fortiden...). MEN det er en fascinerende film.

En anden film, du skal checke ud, er INCUBUS. Den eneste film, jeg kender, der er indspillet på

esperanto - og hovedpersonen er... Captain Kirk fra StarTrek, William Shatner. Ren Vintage og fabelagtigt fotograferet af en fotograf, som indtil dato kun havde taget stillbilleder - modefotos. Fascinerende!

kenneth krabat
21. oktober, 2008
krabat.menneske.dk

Et bud på hvorfor folk skriver fan fiction

Tags: [Fan fiction](#) [Polly M. Robinson](#) [Science fiction](#) [Star Trek](#) [TV-serier](#)

Noter fra: *"CRACKIN' GOOD STORIES": FAN FICTION, NARRATIVE AND THE SHARED MYTHOS OF POPULAR CULTURE A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements For the degree of Master of Arts in Communication Studies By Polly M. Robinson.*

Nu skal man jo altid passe på med at opsummere 118 sider i 3 sætninger. Der vil altid være noget der går tabt, når man kaster sig ud i den slags forsøg. Og med dette i mente, lad os så se hvad Polly M. Robinson kom frem til.

Den grundlæggende undersøgelse er et spørgeskema, som 1.041 personer svarede på. Spørgsmålene går bl.a. på, **hvorfor man læser/skriver fanfiction** (en sport der specielt, men ikke udelukkende, bedrives af trekkies og andre sf-fans). Og resultatet synes at være, at der er 9 svar, i 2 grupper.

1. Narrative:
  1. as sense-making
  2. as an escape or for relaxation
  3. as an opportunity to expand writing skills
  4. as a means to extend enjoyment of a television show through a shared community or culture
  5. as a means for in-depth character exploration and the diversity of character development among fan writers
2. Appropriation:
  1. appropriation of text for creative or entertainment purposes
  2. appropriation out of love and/or respect for the show or characters
  3. appropriation as a means to "fix" episodes or fill in gaps during and after episodes or a series' ending
  4. appropriation to fulfill the needs of lesbian, gay, bisexual, transgender and questioning (LGBTQ) audiences and interests

Eller en gang til, usikkert oversat til dansk.

1. For at fortælle historier:
  1. for at få styr på egne oplevelser
  2. som flugt eller afslapning
  3. som en mulighed for at blive bedre til at skrive
  4. som en metode til at nyde tv-serien længere, som del af et samfund eller en kultur
  5. som en metode til at udforske karakterer i dybden og se andre forfatteres bud på samme
2. For at låne andres tekst:
  1. med kreativt eller underholdnings-formål
  2. af kærlighed til og/eller respekt for serien eller karaktererne
  3. som en metode til at "reparere" episoder eller udfylde huller under og efter episoder eller efter seriens afslutning
  4. for at opfylde de specielle behov lesbiske, bøsser, bisexuelle, transsexuelle og

"questioning" har

I den første gruppe er behovet for at blive ved med at nyde tv-serien (4) hos 40% af dem, der svarede, og behovet for at udforske karaktererne dybere (5) hos 30% af dem, der svarede. I den anden gruppe gælder det for alle de 4 nævnte behov, at mindst 15% af de svarende har dem, og hvor behovet for at låne af kreative eller underholdnings-formål (1) er hos 25%, er behovet for at udfylde det litterære hul i landskabet specielt bøsser, lesbiske osv. oplever (4) tilstedeværende hos hele 66% - absolut en topscorer.

Topscoren repræsenterer bl.a. folk, der savner, at tv-serien har modet til at vise andet end traditionelle mand-kvinde-forhold. Nogle gange er det specielt pinefuldt, fordi andre typer af forhold bliver antydnet, men ikke vist. Tilsvarende kan man føle savnet, ikke bare i forhold til den tv-serie, hvis univers man ender med at bruge, men i forhold til enhver form for tekst man har adgang til - at der simpelthen ikke er nogen, der skriver om fx realistiske lesbiske forhold.

Og for dem der vil læse mere, kan jeg henvise til min artikel om slash i [Subspace](#) nr. 2, 2008 - hvor jeg også endte med at stille spørgsmålet: hvorfor skriver man om at Kirk og Spock kissemisses?

Skabt: 21. september, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Og tv-serierne rejser også i tid

Tags: [Analyse](#) [Science fiction](#) [Tidsrejser](#)

Fornylig har jeg kigget på dels nogle rigtig gode [SF-tidsrejsefilm](#), dels [de 100 bedste tidsrejse-film](#) (og sikke dog en masse [debat](#) det gav) - hvoraf nogle viste sig at være tv-serier, så jeg først kigger på dem i dag. Og hvorfor har jeg kigget på dem? Jo, for at finde ud af hvorfor tidsrejserne overhovedet bliver foretaget.

Når man kigger på tv-serier, når man frem til dette resultat. Og hvis det er anderledes end sidst, er det primært fordi jeg er begyndt at tælle lidt mere systematisk. Jeg er begyndt at få en idé om hvad jeg tæller. Ligesom sidst, listen er sorteret, så den hyppigste årsag står øverst.

- **Uheld / universet sender en afsted** - som når det lykkes Homer *Simpson* at lave en brødrister, der sender ham tilbage til dinosaurerne
- **Man ønsker at ændre fortiden, så fremtiden kan blive bedre** - som når *Star Trek* fikser en epidemi ved at rejse tilbage til før man blev smittet
- **Man vil til en anden, bedre tid** - i *Twilight Zone* er der et eksempel på en, der mener fremtiden må være bedre end den larmende nutid
- **For at redde andre** - *Star Trek* besætningens læge fjoller rundt, og de andre tager tilbage for at hente ham
- **Fordi man er en nysgerrig videnskabsmand**
- **Fordi man er en nysgerrig amatør**
- **Man ønsker at ændre fortiden, punktum** - i *Twilight Zone* er der en videnskabsmand, der forsøger at forhindre alskens dårligdom
- **Der er noget i fortiden, man har brug for i nutiden** - såsom en pukkelhval

Som sidste gang: du kan også kigge på [rå data](#) *.

* http://www.ommadawn.dk/pdf/tidsrejser_mange.pdf

Skabt: 27. september, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

---

3 temaer i 1 afsnit

Tags: [Anmeldelse](#) [Battlestar Galactica](#) [Identitet](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [TV-serier](#)

Anmeldelse af **Six of one**, 4. sæson, 2. afsnit, [Battlestar Galactica](#).

Skitse: Starbuck vil gøre næsten hvad som helst for at komme til Jorden. Både de 4 "nye" cyloner i flåden, og de 7 cylon-typer i fjendens lejr prøver at blive klogere. Og Lee Adama tager afsked med flåden.

Er det science fiction? Der er personer her, der har evner ud over det sædvanlige. Starbuck kan "mærke", om Jorden kommer tættere på eller ej. Og cyloner kan, næsten med et tryk på en knap, afgøre om deres slægtninge skal have bevidsthed eller ej. Og eftersom de evner bliver så afgørende for afsnittets forløb: yes, det er SF.

Temaer: Starbuck insisterer så meget på at finde Jorden, at hun er til fare for sig selv og andre, så der skal træffes en afgørelse mht. hende. Mens vores 4 "nye" cyloner afvikler deres egne undersøgelser, for at finde den sidste ukendte cylon, opstår der borgerkrig i fjendens lejr over spørgsmålet: må man fratage andre deres bevidsthed? Og Lee Adama siger bevæget farvel til sine kollegaer.

Er det godt? Ligesom [sidst](#) er der så mange tråde, at det er svært helt at blive opslugt af en enkelt. Så det bliver noget med små, spontane reaktioner. At blive rørt sammen med Lee, når alle siger farvel til ham, og ønsker ham det bedste. At lide med Starbuck, når hun kan mærke Jorden være længere og længere væk. Så stadigvæk: det vil være rart når vi kommer til et punkt, hvor der ikke behøver være så mange plots.

Skabt: 28. september, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Poetisk, deprimeret, skakspillende, jødisk politimand søger Messias

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [Michael Chabon](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af **Det jiddische politiforbund**, [Michael Chabon](#), 2007 (også på dansk).

Skitse: Vi har Sitka-distriktet (et hjørne af Alaske), hvor (anno 2007) 3 millioner jøder bor, fordi området i 1948 blev udlånt til folket uden egen stat. Vi har Landsman, en lettere drikkædlig politimand, der sammen med de andre Sitka-jøder har fået opsagt sit distrikts lejekontrakt, og skal ud at finde et nyt land at bo i. Og vi har "Emanuel Lasker", den døde mand, Landsman bliver præsenteret for en dag, der i forvejen ikke var alt for god.

Er det science fiction? I den grad man accepterer alternate history, eller kontrafaktisk historie/nutid som SF, ja. I det her univers endte jøderne i Sitka, i stedet for i Israel. Og det viser sig at være en stor pointe, at Israel ikke er i jødernes hænder.

Temaer: Det første jeg stødte på, udover udviklingerne i ovenstående skitse, er forfatterens sprog. Det tog mig et stykke tid at vænne mig til hans metaforer:

Han tager tøjet af og stiller sig under bruseren og ligger ned i en halv time med øjnene vidt åbne og tager erindringer - om sin lillesøster i sin Super Cub, om Bina i sommeren 1986 - op af deres plasticposer. Han studerer dem som om de er optegnelser i en støvet bog stjålet fra biblioteket, om svundne skakmætter og åndrigheder. (s.32)

Noget i mig gjorde modstand mod, at man skulle kunne tage erindringer op af plasticposer. Men som sagt vænnede jeg mig til det, og fandt det sine steder helt poetisk.

Kaffemaskinen begynder sit spytteri ved syvtiden. Nogle tusind molekyler af kaffedamp tumler ind i soveværelset og generer fimrehårene i Landsmans tryne. (s.208)

Og sammenligningerne kunne også være sjove.

Du ligner noget der er faldet ud af en brugt støvsugerpose. (s.118)

Det bliver hurtigt klart, at der er en forbindelse mellem Landsman og afdøde: skak. Det tager lidt længere tid at få klarlagt den tredje forbindelse: mellem dødsfaldet og Sitka. Men det lykkes også til sidst.

Det her er en bog, hvor ting tager den tid de tager. På de første 100 sider bliver vi præsenteret for rigtigt meget baggrund - til gengæld bevæger efterforskningen sig kun ganske få timer frem.

Et tema er, at jøderne venter på Messias. Med alle de følger, den begivenhed nu vil have. Så det er også af stor betydning, når der går rygter om, at der sker mirakler. Og da efterforskningen kommer forbi dette hjørne af miljøet, ryger vi fra et mord på en lokal bums, til en affære med internationale forviklinger. Forviklinger, der minder mig alt for meget om forviklinger vi har i den virkelige verden indenfor kristendommen.

Et andet tema er, at det ikke bare er jøder der her - nogle af dem er gangster-jøder. Et koncept, jeg selv ikke kender specielt godt, men som efter sigende skulle være realistisk nok. I det hele taget er der mange jødiske detaljer, der giver et meget troværdigt billede af en kultur, jeg ikke kender. Om detaljerne er autentiske, må jeg overlade til andre at vurdere.

Landsman er deprimeret. Noget af det jeg brokkede mig over, da jeg anmeldte [Vejen](#). Men hvor depressionen i *Vejen* bevægede sig over i sproget, er sproget her i modsætning til Landsmans depression. Om ikke andet så fordi han har lidt selv-ironi, og godt kan grine lidt af sin egen sørgelige tilstand. Så hans depression bliver lidt morsom at læse om.

Eller med andre ord: rigtigt mange temaer. Sammenligninger og metaforer, og poesi. Skak. En langsom handling, og meget baggrundsstof. Messias og mirakler. Gangstere og andre jøder. Depression.

Er det godt? Jeg snublede i starten meget over sproget, men vænnede mig som sagt til det. Jeg snublede også noget over, at der var så lidt handling i starten. Men en bog, der har fået så mange priser - der må jo være noget i den. Og da jeg nåede til de internationale forviklinger, var jeg helt

med. Det forekommer mig at være en meget speciel bog den her, så jeg ved ikke helt hvem jeg skal anbefale den til. Omend politimanden er en lidt klicheagtig fortrukken-men-kan-sagtens-løse-en-sag-til, er det bestemt ikke en behandling af emnet, jeg har set før. Tja - læs den selv. Og send mig gerne en note.

Skabt: 29. september, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Kan man købe benzin i rummet?

Tags: [Anmeldelse](#) [Claus Deleuran](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [Tegneserie](#)

Anmeldelse af tegneserien **Rejsen til Saturn**, [Claus Deleuran](#). (Også aktuel som [film](#).)

Skitse: Danskerne har taget sig vældig sammen, og bygget en discount-raket, og nu skal vi til Saturn, skal vi nemlig. Nogle, der er inde og tjene som soldater, melder sig frivilligt, og så er vi afsted.

Er det science fiction? På den ene side er rejsen med raketten jo central, og skildrer en rejse og nogle deraf følgende konsekvenser, der endnu ikke er mulige. På den anden side render de rejsende bl.a. på en gut, der hedder Gud. Så ... Men der er nok af SF-temaer, der bliver berørt, til at jeg kan undskylde resten.

Temaer: Jo, vi render på alt muligt og umuligt derude mellem planeterne: ufo'er, aliens, og selvfølgelig Saturn. Og som sagt Gud. (Og har Gud noget benzin - man har penge med? Nej, men man kan da låne den helligånd.) Men danskerne er dybt tilbagelænedede, og har mindst lige så meget fokus på jordnære ting som øl og tv. Og tager ikke alt det her rum-halløj alt for højtideligt. Man tager i det hele taget ikke ret meget alvorligt, og når der en sjælden gang bliver formuleret en plan, er den lidt spinkel, og lykkes ikke nødvendigvis. Og så er der de træk, hvor danskerne opfører sig meget danske. Hvor man ikke skal blande sig i noget, hvis man kan undgå det. Hvor det er okay at være besat, hvis besættelsesmagten er høflig. Og sidst men ikke mindst: den er bare sjov.

Er det godt? Bestemt. Og jeg glæder mig til at se filmen.

Skabt: 2. oktober, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Hvad er meningen med havet?

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [Erwin Neutzsky-Wulff](#) [Filosofi](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af **Havet**, Erwin Neutzsky-Wulff. Udgivet 1978, genudgivet 1996.

Skitse: Et rumskib har krydset 22 lysår fra Jorden til en anden planet.

Er det science fiction? Rumrejsen, og det deraf følgende møde med en anden civilisation bærer så meget af bogen at ja, det er SF.

Temaer: To spørgsmål trænger sig meget på: hvad er meningen med livet, og hvad er det der med havet? Spørgsmålene bliver stillet flere gange, og besvaret på forskellig måde løbende.

Formen trænger sig også meget på. I 1. bog er 1. og 2. kapitel en krydsning mellem bibelen og en historiebog. Den stil vender tilbage i 2. bog, 2. og 3. kapitel. Og samme bog, 6. og 7. kapitel er beskrivelsen af, hvad der kunne være et langt lsd-trip.

Et andet element af formen er sproget. Menneskene i bogen taler engelsk i virkeligheden, omend de fleste af ordene er oversat til dansk. Og den anden civilisations medlemmer taler tilsvarende sit eget sprog.

Der er pænt mange, der dør undervejs. Den eneste gang, det rigtig rørte mig var, da en atombombe var undervejs, og der blev gjort et forsøg på at stoppe den. Ellers var der ikke rigtig nogen af personerne, der kravlede ind under min hud.

Og dermed er vi fremme ved: **Er det godt?** I betragtning af, at meningen med livet er et spørgsmål der også optager mig, og jeg fornemmer, at der er guldgrube ved at læse bogen igen - så orker jeg det ikke. Formen gør det svært for mig at bide mig fast i bogen. Der er alt for mange mennesker til at jeg rigtig kan lære nogen af dem at kende (eller sådan føles det i hvert fald). Så nej, jeg ser ikke det her som en bog jeg vil anbefale til andre, eller bruge som basis for at læse flere bøger i forfatterskabet. Men endnu en gang har jeg fået udvidet min horisont ved at læse en bog, jeg ellers ikke lige ville være faldet over.

Skabt: 3. oktober, 2008 - Sidst ændret: 3. oktober, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Bundet til en battlestar

Tags: [Anmeldelse](#) [Battlestar Galactica](#) [Kærlighed](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [Star Trek](#) [TV-serier](#)

Anmeldelse af **The ties that bind**, 4. sæson, 3. afsnit, [Battlestar Galactica](#).

Skitse: 4 cyloner kæmper for at finde ud af, hvad de nu skal. Og så videre. Alle de samme emner som [sidst](#).

Er det science fiction? Kerne-emnet går hen og bliver ovenstående. En af cylonerne er gift, og konen begynder at få nogle problemer. Hvorfor er manden hele tiden ude? Hvorfor er han sammen med en anden kvinde? Og hvad bør hendes reaktion på det hele være? Den konflikt har IKKE ret meget med SF at gøre, og kunne nok være foregået mange andre steder også.

Er det godt? Jeg er glad for, at der var fokus på et enkelt tema den her gang, ja, også selvom de andre temaer stadig var der. Det gjorde det lidt lettere at føle med ugens hovedperson. Så ja, det her afsnit har for mig været sæsonens bedste. På den anden side er det ikke supergodt. Det er som om vi er på vej et sted hen. Jeg er ikke helt sikker på hvad målet er. Men det er lidt kedeligt bare at være på vej derhen.

PS. Jeg tror ikke det er tilfældigt, at cylonerne skulle mødes i lastrum nr. 1701D. Hæ hæ.

Skabt: 4. oktober, 2008 - Sidst ændret: 4. oktober, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Kan du udholde synet?

Tags: [Anmeldelse](#) [John Varley](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#) [Sociologi](#) [Ærlighed](#)

Anmeldelse af "**The persistence of vision**", [John Varley](#). Læst i [The Locus Awards: Thirty Years of the Best in Science Fiction and Fantasy](#). Men det er nu ikke det eneste sted, jeg har læst den.

Skitse: Hovedpersonen er i gang med at udforske USA's "baggård", og vandrer fra kollektiv til kollektiv.

Er det science fiction? Det kollektiv, vi hører mest om, er baseret på at nogle hundrede døve/blinde finder sammen, for at bygge et samfund de har det godt i. Jeg ved ikke af, at det er sket i virkeligheden.

Temaer: Okay, så rammen er, at nogen er døve og blinde. Men vi havner meget hurtigt i noget sociologi (hvordan relaterer de her mennesker til hinanden, hvilket samfund bygger de op), og noget kommunikation. Og at kommunikation, der er 100% ærligt, næsten af sig selv vil føre til et bedre samfund.

Er det godt? Det her er en af mine favorit-noveller. Jeg elsker idéen om, at 100% ærlig kommunikation er vejen frem. Og studiet af, hvordan et anderledes samfund kan se ud. Det er for mig en af de aller-væsentligste roller, SF kan spille: at vise os et samfund, der er så anderledes, at vi ellers ikke ville have kunnet forestille os det, eller bygge det.

Skabt: 5. oktober, 2008 - Sidst ændret: 5. oktober, 2008 - [Kommentarer \(3\)](#)

Det er sjovt - jeg har læst en del Varley-ting og er vild med hans noveller især, men lige Persistence of Vision fangede mig ikke (findes jo forresten på dansk: "Synets vedholdenhed" fra SFC). Jeg burde nok læse den igen.

Janus
10. oktober, 2008
<http://fanzine.dk>

Det er jo altid spændende at høre fra nogen, der ikke elsker det, man selv er helt vild med.

Kan du huske, om det var formen eller indholdet, der var forhindringen? Eller noget helt andet?

Tak for prajet om, at den er oversat - det vidste jeg ikke.

Lise A
12. oktober, 2008

Jeg kan faktisk dårligt huske novellen (eller novelletten eller hvad det hedder) - og heller ikke, hvad der var \"galt\" med den. Nu er Varley jo god, så jeg kan dårligt forestille mig, at den har været decideret dårlig, men måske er det, fordi der normalt er mere go i hans historier. Jeg bør nok læse den igen. Har den vist liggende på både dansk og engelsk.

Janus
12. oktober, 2008
<http://fanzine.dk>

Hvad får man, hvis man krydser en drage?

Tags: [Anmeldelse](#) [George R. R. Martin](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Religion](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af **"The Way of Cross and Dragon"**, [George R. R. Martin](#). Læst i [The Locus Awards: Thirty Years of the Best in Science Fiction and Fantasy](#).

Skitse: Frafaldne katolikker har begået en ny version af kristendommen, og moderkirken sender en ud for at fikse det.

Er det science fiction? Hm. Ja, det var et godt spørgsmål. I den grad historien handler om hvordan en ny religion kan udspringe af en gammel, og hvorfor noget sådant skulle ske, så balancerer vi godt nok lige på kanten. Det er lidt unødvendigt at henlægge handlingen til en anden planet. Tja ...

Temaer: Religion. D'oh. Og en udpræget mangel på troende, i hvert fald blandt de personer vi møder. Og en fantasifuld ny version af Jesu historie, hvor Sankt Judas indtager en central plads! Og så det her med, om religion kan "betale sig". Om man bliver mere lykkelig af at tro, uanset om det man tror på nu er sandt eller ej.

Er det godt? Jeg ved ikke rigtig. Selve historien er godt skrevet. Men som sagt er der ikke specielt mange, der tror på specielt meget, så det bliver en fascinerende historie, jeg håber ikke er/bliver sand.

Skabt: 6. oktober, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Årsag og videnskab

Tags: [Anmeldelse](#) [Benjamin Rosenbaum](#) [Filosofi](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af '[Biographical Notes to "A Discourse on the Nature of Causality, with Air-planes"'](#) (gratis), [Benjamin Rosenbaum](#). Læst i [The Ant King and Other Stories](#) (gratis).

Skitse: I denne alternative verden var det ikke vestlig videnskab, der sejrede, men østlig filosofi. Og hovedpersonen skriver ikke science fiction, men plausible-fables:

On my return from PlausFab-Wisconsin (a delightful festival of art and inquiry, that styles itself "the World's Only Gynarchist Plausible- Fable Assembly") ...

Er det science fiction? Forskubbelsen i filosofi giver et helt andet syn på verden, og novellen er i høj grad et studie af dette verdenssyn. Så ja.

Temaer: Udover studiet af en anden måde at konstruere historier på (på en eller anden måde bliver [Demokrit](#) rodet ind i det), gemmer der sig også en action-historie her. Men selv den bliver betragtet lidt udefra: er det her virkelighed, eller en dårlig pulp-novelle?

Er det godt? Jeg blev lidt forelsket i det, ja. Og skal lige hen og have læst mere om Demokrit.

Opdatering: 1) Jeg tror pulp-kendere vil kunne se noget festligt i den her historie. 2) Jeg blev så optaget af den, at jeg lavede et [remix](#) af den.

Skabt: 7. oktober, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer](#) (0)

Tjen ikke penge på dine dino'er

Tags: [Anmeldelse](#) [Biologi](#) [Film](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [Jurassic Park](#), 1993.

Skitse: Nogen synes det er en rigtig god idé at lave Legoland, bare med dinosaurer i stedet for legoklodser. Og så bliver vi efterhånden præsenteret for:

- en sagfører, der egentlig er der for at checke sikkerheden i parken, men er meget optaget af penge
- en rigmand, der til gengæld er optaget af at bygge noget, der er sjovere at lege med end en modeljernbane
- to lidenskabelige videnskabsmænd, der dog har hovedet rigtigt skruet på og begge ben på jorden
- en edb-nørd, der gerne vil tjene penge
- en kaos-teoretiker, der går rundt og siger "enden er nær" (mens han ser sexet ud)
- og en jæger

Vi spilder ikke tiden, men tager straks ud og ser dyrene, og videnskabsmændene er tilpas overvældede.

Er det science fiction? Eftersom jeg ikke kan huske at have set en levende dinosaur løs i gaderne

fornylig, må svaret vel være ja. Men af en eller anden grund opfatter jeg ikke "det kunne ske i morgen" som rigtig SF. Og eftersom konceptet er noget i retning af "nogen har bygget en dinosaur i al hemmelighed", så er vi ude i noget "det kunne ske i morgen" agtigt.

Temaer: Lad mig få det banale af vejen først. Hvis man bare tænker på at tjene penge, bliver man spist af en dinosaur. Hvis man er god og rar, og ikke mindst ydmyg overfor den vældige kraft naturen har, har man en noget bedre chance for at overleve. * Kaos-teoretikeren gentager for alle, der gider høre det, at livet ikke kan begrænses - man kan ikke reducere noget så fantastisk som en dino til forlystelse nr. 3. Man kan ikke kontrollere livet. * En ikke uvæsentlig del er det visuelle. Både special effects, og velovervejede billeder. Vandglasset, hvor vandet står og dirrer lidt, gik jo hen og blev en klassiker fra dag 1. * Og oveni er det hele både genialt og sjovt skruet sammen.

Er det godt? Oh yes. Udover at der er et **budskab** (lad være med at prøve at tjene penge på noget natur, du ikke kan styre - alt vil gå galt), er det som sagt godt skruet sammen. Men det er jeg vist ikke den første, der har sagt.

Skabt: 8. oktober, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Baltar slipper jordforbindelsen

Tags: [Anmeldelse](#) [Battlestar Galactica](#) [Mig](#) [Religion](#) [Science fiction](#) [TV-serier](#)

Anmeldelse af **Escape velocity**, 4. sæson, 4. afsnit, [Battlestar Galactica](#).

Skitse: Baltar kan måske gøre mirakler. Og både Galen Tyrol og Saul Tigh er enkemænd.

Er det science fiction? Den her uge ikke specielt meget, nej. Vi har i den virkelige verden både sørgende enkemænd og mennesker, der prøver at få hold på, at de måske, måske ikke, er Guds redskaber.

Temaer: Baltar skal beslutte, om han vil påtage sig rollen som åndelig leder.

Er det godt? Igen er det rart, at der kun er to primære temaer, omend vi også følger de andre ting der foregår (Lee Adama som politiker, Starbuck jagter Jorden). Og så synes jeg der er noget interessant over et menneske, der prøver at gøre overmenneskelige ting. Både Galen og Saul gør nogle meget mærkelige ting i deres sorg, og det har jeg ikke helt forliget mig med endnu. - Og så var der en animation (menneske, der går foran rumskib) der var meget, meget dårlig. Til gengæld var det meget elegant gjort, at Saul, når han kigger på én kvinde, bliver ved med at se en anden kvindes ansigt. Så lidt en blandet pose bolsjer.

Skabt: 9. oktober, 2008 - Sidst ændret: 9. oktober, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

SF 2007 fanzine

Tags: [Mig](#) [Mine tekster](#) [Science fiction](#)

I den nærmeste fremtid vil SF-delen af denne blog blive tilgængelig som trykt fanzine - først 2007-delen, og i det nye år 2008-delen. Hvis du er interesseret i sådan et trykt fanzine er du velkommen til at [kontakte mig](#).

Opdatering: når 2008-delen bliver tilgængelig i tryk, lægger jeg 2007-delen ud som pdf fra denne side.

Skabt: 9. oktober, 2008 - Sidst ændret: 10. oktober, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Saturn attacks

Tags: [A-Film](#) [Anmeldelse](#) [Film](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af animationsfilmen [Rejsen til Saturn](#), A-Film. (Jeg har tidligere anmeldt [tegneserien](#).)

Skitse: Man tager en rig mand, der nok skal finde en måde, så man kan tjene penge på, at der er forbindelse til Saturn, og som har bygget en raket. Hans teknisk ansvarlige er Susanne, og hendes ex hedder Per. Og Per bliver en af astronauterne, sammen med lederen Arne, en indvandrer, og en øldrikker. Og så tager vi til Saturn.

Er det science fiction? Ligesom med tegneserien er der lidt problemer. Ham der Gud er med igen. På den anden side er det jo en fin historie om et alternativt/fremtidigt Danmark, med raketter og astronauter. Så ...

Temaer: Udover hvad der allerede er antydnet, blev det største tema for mig nok, at jeg ledte efter referencerne. Der er vist ikke meget tvivl om, at skaberne har set **Mars Attacks**. Ligesom jeg syntes jeg så en reference til **Ringenes herre**. DUFO-mødet mindede mig lidt om det Eurocon jeg ved, skaberne var med til. Og så var der jo flotte billeder fra København.

Er det godt? Referencer er sjove. Og i det hele taget grinede jeg meget mens jeg så den her film. Anbefalet!

Skabt: 10. oktober, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Byen

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [John Christopher](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [Dødens by](#) af [John Christopher](#). Jeg har tidligere anmeldt bind 1 i samme serie, [De hvide bjerge](#).

Skitse: Will fra den første bog er i de hvide bjerge, omgivet af sne, og sammen med venner, både fra den første bog og nye. Julius er leder, og Johann er træner, og planen er, at Will er en af dem, der skal deltage i og vinde en sportskamp, så han komme ind i en By - ind og se nærmere på Tripederne. På længere sigt er dette et led i planen at bringe Tripederne til fald. Men i første omgang skal Will vælges til overhovedet at deltage i sportskampene.

Er det science fiction? Hvor det fremmede i første bog var de der hjelme, er denne bog præget af studiet af Tripederne selv - eller Herrerne, som de kalder sig. Og der bliver lagt meget vægt på, at Herrerne er meget anderledes.

Temaer: Vi får rimeligt tidligt at vide (med en klaphammer af tilpas stor størrelse), at Will er *"utålmodig, ofte tankeløs og farer tit på uden at tænke nok over, hvad det næste kan blive"* (s. 20). Så et af temaerne bliver at se hvordan dette udarter sig i virkeligheden, og hvordan han med passende mellemrum kan bringe missionen i fare. I sidste ende kan han kun klare sig, fordi han får hjælp fra sine venner. Og så får vi en handling, der er en kæde af begivenheder: udvælgelsen til at deltage i sportskampene, forsøget på at vinde dem, rejsen til Byen, studiet af Byen, og til sidst forsøget på at flygte fra Byen. Vi får et hint af, at det der med hjelmene er et udslag af, at Herrerne er gode til *"forståelse og kontrol af tænkning"* (s. 140). Og får i lange baner at vide, at Herrerne er slimede, ækle, og i øvrigt på enhver måde umenneskelige. Et lidt bekymrende indslag er, da Will er med til at stjæle en båd fra en eneboer, der derved bliver hjælpeløs. Formålet helliger alle midler? Endelig er der nogle af de samme temaer som fra første bog, bl.a. påmindelser om, at fortiden var helt anderledes end nutiden.

Er det godt? Det fangede mig ikke helt så meget som første bog. Neddykningen i hvor mange arme og ben Herrerne har osv. osv. blev lidt opremsende til tider.

Skabt: 11. oktober, 2008 - Sidst ændret: 11. oktober, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Alpha rimer på Ralpa

Tags: [Anmeldelse](#) [Cordwainer Smith](#) [Filosofi](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af ["Alpha Ralpa Boulevard"](#) af [Cordwainer Smith](#), læst i [The Norton Book of Science Fiction \(1993\)](#).

Skitse: Paul og Virginia har lige fået omprogrammeret deres liv, så de er gået fra trygt, forudsigeligt og - nå, ja, kedeligt, til fransk og nyforelsket!

Er det science fiction? Omend nogle af elementerne er rimeligt poetiske i natur (en vej, der fører op til himlen?), danner de en sammenhængende, futuristisk verden. Derfor ja.

Temaer: Okay, så Paul og Virginia er nyforelskede. Men Virginia kommer hurtigt i tvivl: er forelskelsen del af omprogrammeringen, sammen med fransk-kurset, eller er det hendes eget essentielle selv, der er forelsket? Og så er vi på vej over i noget fri vilje noget. Det er specielt interessant, fordi vi ser på fri vilje, godt og ondt, og hvad der ellers dukker op, ud fra det synspunkt, at verden ikke har indeholdt den slags i lang tid.

Er det godt? Temaet i sig selv finder jeg interessant. Men jeg snubler over det poetiske. Igen. Tja, sådan er jeg.

Skabt: 12. oktober, 2008 - Sidst ændret: 12. oktober, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Tomgang

Tags: [Anmeldelse](#) [Battlestar Galactica](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [TV-serier](#)

Anmeldelse af **The road less travelled**, 4. sæson, 5. afsnit, [Battlestar Galactica](#).

Skitse: Starbuck leder efter Jorden.

Er det science fiction? Igen, jeg synes ikke det er specielt fremtrædende den her uge.

Temaer: Ugens tema er tilsyneladende, at alle er vanvittige. Starbuck er ved at gå op i sømmene over, at hun ikke kan finde Jorden, og driver derved også sine omgivelser til vanvid. Baltar er enten blevet meget troende eller sindssyg. Galen får sværere og sværere ved at håndtere, at hans kone er død. Men bortset fra det, fru kammerherrerinde ...

Er det godt? Jeg begynder at få en fornemmelse af tomgang. Henover 5 afsnit er der sket, hvad? Cylons har startet en borgerkrig, men den har endnu ikke noget med menneskene at gøre. Ellers er der bare snak, og at tiden skal gå indtil - indtil hvad? Hm.

Skabt: 20. oktober, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Strøtanker om hr. Y

Tags: [Biologi](#) [Bog](#) [Filosofi](#) [Religion](#) [Scarlett THomas](#) [Science fiction](#)

Jeg er lige blevet færdig med at læse [Mr. Y's forbandelse](#) på engelsk (2006, på dansk 2008), af

Scarlett Thomas, og her er et par strøtanker.

[Jean Baudrillard](#). [Martin Heidegger](#). [Samuel Butler](#). [Newton](#). [Derrida](#). [Edgar Allan Poe](#). [Lamarck](#). [Darwin](#). [Schrödinger](#). [Albert Michelson](#). [Edward Morley](#). [Einstein](#). [Thomas Hardy](#). [Tennyson](#). [Edwin A. Abbott](#). [Aristoteles](#). [Platon](#). [Hobbes](#). [Locke](#). [Gandhi](#). [Wolfgang Pauli](#). Hvis du kender noget til dem (og et par andre), er du godt rustet til at læse de første 2-3 kapitler af denne bog.

Anmeldelser skrevet af andre: [Litteratusiden.dk](#), [Litteratur nu dk](#), [Weekendavisen](#).

Og så et par citater:

Sometimes I try my own thought experiments, which goes as follows: what if everyone is actually right? Aristotle and Plato; David and Goliath; Hobbes and Locke; Hitler and Gandhi; Tom and Jerry. Could that ever make sense? And then I think about my mother and I think that no, not everyone is right. To paraphrase the physicist Wolfgang Pauli, she wasn't even wrong. Maybe that's where human society is now, at the beginning of the twenty-first century: not even wrong. The nineteenth-century crowd were wrong, on the whole, but we're somehow doing worse than that. We're now living with the uncertainty principle and the incompleteness theorem and philosophers who say that the world has become a simulacrum - a copy without an original. We live in a world where nothing may be real; a world of infinite closed systems and particles that could be doing anything you like (but probably aren't). (s.40)

Is God made from the thoughts of people, or are people made from the thoughts of God? (s. 53)

Har du læst alle de videnskabsmænd osv., jeg nævner ovenfor? Og giver det dig lyst til at læse denne bog? Eller har du allerede læst bogen, og var det så en fordel/ulempe, at du (ikke) kendte dem?

Skabt: 20. oktober, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Da Jorden fortsatte med at dreje

Tags: [Anmeldelse](#) [Harry Bates](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af **"Farewell to the master"**, 1940, [Harry Bates](#), læst i [The Day the Earth Stood Still & Other SF Classics](#).

Skitse: Cliff er en initiativrig foto-journalist, der studerer den nu afdøde Klaatu og robotten Gnut - sidstnævnte er udstillet. Og Cliff opdager, at Gnut i al hemmelighed flytter på sig.

Er det science fiction? Fokus er på Gnut, en avanceret robot, vi ikke har mage til i vores nutid. Derfor ja.

Temaer: Der er selvfølgelig fokus på Gnut, Klaatu og deres rum-tids-skib, der bare dukkede op for 3 måneder siden. Klaatu døde, fordi han mødte bange mennesker. Samme bange mennesker gjorde deres bedste for at slukke Gnut. Og skibet er også uskadeligt, da vi ikke kan komme ind i det. Imidlertid er dette ikke den fulde sandhed om Gnut, Klaatu og skibet. * Jorden har selv nået et stade, hvor vi har rumskibe og robotter - men ikke så avancerede som gæsternes. * Mennesker er bange, og kan hurtigt finde på at bruge deres våben. Gnut og Klaatu er på den anden side stærke, og ædle og følsomme. * Det glipper lidt for mig, at Gnut begynder at rende rundt, og kun Cliff undersøger det nærmere. Og der er også nogle steder, hvor novellen virker langtrukket på mig, i stedet for stemningsskabende.

Er det godt? Hm. Der er nogle interessante elementer (rolige besøgende, nervøse mennesker; den overraskende slutning). Men i det store og hele synes jeg ikke, der er så meget at komme efter.

Og så lige det der med filmen. Jorden står ikke stille i denne version. Der er ikke nogen kvinde, der skal rende ærinder for Klaatu (Klaatu dør ca. 5 sekunder efter sin ankomst til Jorden). Der er heller ikke nogen biljagter. Men på andre punkter rammer filmen plet ift. novellen. Det bliver spændende at se hvordan den nye film bliver - om den primært tager udgangspunkt i novellen, eller mest lægger sig op af den første filmatisering.

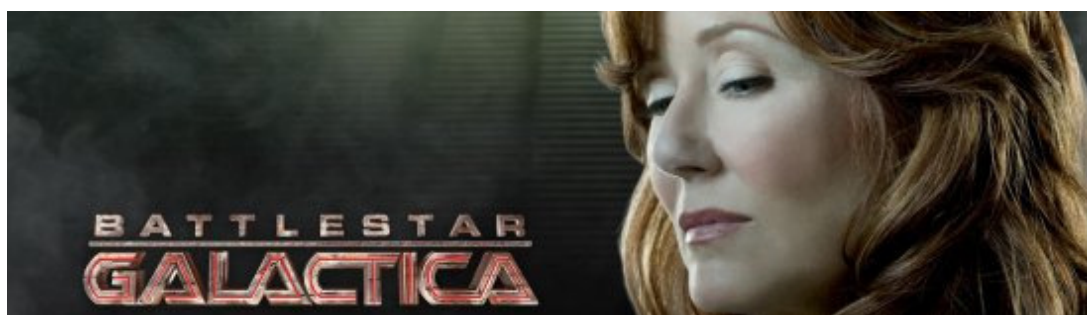
Skabt: 22. oktober, 2008 - Sidst ændret: 22. oktober, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Tro på Starbuck!

Tags: [Anmeldelse](#) [Battlestar Galactica](#) [Døden](#) [Kærlighed](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [TV-serier](#)

Anmeldelse af **Faith**, 4. sæson, 6. afsnit, [Battlestar Galactica](#).

Skitse: Præsidenten har kræft. Og Starbuck, der stadig leder efter Jorden, kan få en hånd fra en cylon.

Er det science fiction? Vi er ude i noget med at tro på profetier, og et liv efter døden. Så det er ikke specielt tydeligt den her uge.

Temaer: Det virker som et tema, at folk bliver såret, har det skidt, eller dør. Og så kommer vi endelig videre i jagten på Jorden: Starbuck bliver præsenteret for opfyldelsen af én profeti, og lægger en plan baseret på en anden.

Er det godt? Hm. Starbuck kommer endelig videre - det er da en lettelse. På den anden side synes

jeg stadig folk er langt ude - råbe, skrike, skyde hinanden og jeg ved ikke hvad. Og det er svært for alvor at føle med folk, der er gale. Præsidenten har tydeligvis en følsom lille rejse, men hun tager ikke mig med på den. Nå ja - og hvorfor er det, at vi oveni alt andet skal have en tidsfrist: løs denne mission på 15 timer og 7 minutter! Endelig: jo, der er død og sår. Men der er også liv og kærlighed - det er rart. Så: et blandet afsnit.

Skabt: 23. oktober, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Stjerne rejsende - nej, galakse missionærer

Tags: [Anmeldelse](#) [Film](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [Star Trek](#)

Anmeldelse af filmen [Galaxy Quest](#).

Skitse: Der var en gang en SF-TV-serie. Men nu eksisterer den kun som genudsendelser og fan-cons. For de involverede skuespillere er livet ikke så sjovt, som det har været.

Er det science fiction? Pludselig kommer der et rumskib, en fremmed art (nej, to!), og andet godt. Så: ja.

Temaer: For dem der ikke har gættet det endnu: nogen har kigget længe (og kærligt) på fænomenet Star Trek, for at lave denne film. Jeg orker ikke at lave en liste over alle de måder, det skinner igennem på. Men det er fx kært, at Galaxy Quest har sin egen form for technobabble, fx "appearance generator" og "digitizer". I det lys har vi fat i mega-fans - både her på Jorden, og i form af den ene fremmede art (thermianere). Og de her fans har en udvikling: de er med til at sørge for, de gode vinder, og bliver selv lidt voksne under processen. * Vi ser fiktionen blive virkelighed. Og vi ser folk-der-spiller-helte blive helte.

Er det godt? Oh yes! Trekkies vil have meget at grine af her, og historien er utroligt godt skruet sammen. Nogle personlige favoritter: Skuespillerne har hver deres proces, hvor de opdager at fiktionen er virkelig, og jeg synes det er specielt smukt første gang vi ser den proces, fordi den involverede har tømmermænd, og derfor er *meget* langsom i opfattelsen. * Chen er god, fordi han er så tilbagelænet. Personligt tror jeg, han er høj på et eller andet - hvordan kunne han ellers tage disse utrolige oplevelser så roligt? * Og så fik jeg pludselig øje på en mulig omfortolkning af det hele. Hvad nu hvis det hele er en kollektiv drøm? Hvad nu hvis alt, fra skuespillerne forlod con'en den ene dag, til de kom tilbage den næste, var en drøm, effekter, og alt sådan noget? Jeg tror ikke det holder - men det er spændende at se filmen i det lys. Og applaudere effekten, at skuespillerne kommer ind på scenen, og så for effektens skyld skyder en skurk, så publikum rigtigt kan juble.

Skabt: 24. oktober, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(3\)](#)

Det er en rigtig god lille film, der giver et par kærlige stikpiller til Star Trek.
Jeg kan dog ikke forestille mig at den gode hr. Shatner ville være lige så heltmodig hvis han skulle komme i samme situation. :-D

Og så kan der med fordel drages paralleller mellem Galaxy Quest og Rejsen til Saturn. Til fordel for Galaxy Quest, altså.

Hmm. DVDen står på hylden. Måske man burde se den i weekenden...

Obi
24. oktober, 2008

Den nuværende Shatner laver nok ikke så mange rullefald mere, nej. Men måske TOS-Shatner.

Hvilke paralleller mellem GQ og RtS tænker du på? Der er et rumskib?

Lise A
1. november, 2008

Ha! Det mentale billede af den aldrende hr. Shatner foretage et rullefald er søreme ikke kønt!

RtS: Astronaut-wannabe giver sig ud for at være rigtig astronaut og bliver mere eller mindre tvunget ud i rummet og oplever sære ting.

GQ: Skuespillere giver sig ud for at være rumrejsende og bliver mere eller mindre tvunget ud i rummet og oplever sære ting.

Og ja, der er et rumskib! :)

RtS mangler dog en figur af ophøjet stoisk humor som den gode Alan Rickman. Han er og bliver fantastisk.

Obi
1. november, 2008

Det sidste snit

Tags: [Anmeldelse](#) [Film](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af filmen [The final cut](#).

Skitse: Alan Hakman lader som barn et andet barn dø, i stedet for at hjælpe. Oplevelsen præger ham i den grad, at han får et meget specielt job. Vi er i en verden, hvor 1 ud af 20 har et hjerne-implantat der gør, at alt hvad de hører og ser bliver optaget. Nogle vælger at lade dette materiale blive klippet sammen som en film, de efterladte kan se - en ekstra forstærket version af en præst, der prøver at sige "vi kommer til at savne NN". Alan klipper den slags film.

Er det science fiction? Hjerne-implantatet, og hvad det gør ved karaktererne og samfundet som sådan spiller en central rolle, derfor ja.

Temaer:

Filmen rejser en masse spørgsmål. Er det optagede materiale nøjagtigt? Er det okay at klippe en smuk film ud af et grimt liv - eller er det manipulering? Vil en film af et liv blive nøjagtig? Er vores minder mere nøjagtige? Er det overtrædelse af privatlivets grænser, at man kan blive optaget af en andens implantat? Findes der nogen etik, der kan bære implantatet, og hvordan dets optagelser bliver brugt?

Et andet stærkt tema er Alan, og hvordan han bliver drevet af sin skyldfølelse.

Og så synes jeg et meget fint tema er, at i denne alternative verden er tingene på nogle måder lidt gammeldags. Fx er bærbare lavet af træ.

Er det godt? Jeg blev meget positivt overrasket. Specielt eftersom det er et totalt tilfælde, jeg er faldet over filmen. En meget atypisk SF-film, og meget tankevækkende. - Jeg faldt over den på tilbud. Så hvis du ikke har set den endnu: ud og køb den!

Skabt: 25. oktober, 2008 - Sidst ændret: 25. oktober, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Alle ser syner

Tags: [Anmeldelse](#) [Battlestar Galactica](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [TV-serier](#)

Anmeldelse af **Guess what's coming to dinner**, 4. sæson, 7. afsnit, [Battlestar Galactica](#).

Skitse: Starbuck har, i sin jagt på Jorden, lavet en våbenhvile med nogle cyloner, der siger de vil hjælpe.

Er det science fiction? Ikke rigtigt nej. De temaer, jeg nævner nedenfor, falder i hvert fald ikke indenfor kategorien.

Temaer: Det ene tema er, om våbenhvilen nu også holder. Kan folk stole på hinanden? Er der overhovedet villighed til at overholde den? Det andet tema er, at nogle cyloner + præsidenten ser de samme syner, der bl.a. indeholder Baltar - og nu skal det opklares hvorfor. Og da [sidste episode](#) sluttede med en slags ro (Starbuck finder endelig en vej frem), er denne episode selvfølgelig en cliffhanger: synerne fører dels til at præsidenten bliver skilt fra sit folk, dels til at en cylon skyder en anden.

Er det godt? Jeg bryder mig ikke om stemningen omkring våbenhvilen: "hvem snyder hvem først?" Derimod er det da meget sjovt med syner, profetier osv., der bliver sandhed. Og der er en evindelig antydning af, at Baltar måske er en cylon - det kilder at spekulere over, om det nu også er sandt.

Signe, kvæl nogen!

Tags: [Anmeldelse](#) [Battlestar Galactica](#) [Mig](#) [Præsident](#) [Science fiction](#) [Star Trek](#) [TV-serier](#)

Anmeldelse af **Sine qua non**, 4. sæson, 8. afsnit, [Battlestar Galactica](#).

Skitse: Hvem er den sidste cydon? Hvor er Jorden? Athena har skudt en 6'er, for at beskytte Hera. Præsidenten er væk.

Er det science fiction? Det største tema her er den forsvundne præsident, så: nej!

Temaer: Præsidentens forsvinden har flere konsekvenser. Dels eftersøgningen af hende, inkl. at hendes "kæreste" træffer en tung beslutning. Dels spørgsmålet: skal vi vælge en ny præsident eller hvad? Og ind fra højre kommer så vores yndlings-sagfører. Der måske er blevet bindegale i mellemtiden. Og som er med i udvælgelsesproceduren for at finde den nye præsident, og streger 47 navne. (Nogle her **har** altså set Star Trek.)

Er det godt? Der er nogle spændende tanker ang. det her med hvad man gør, når en præsident bliver væk. Og sagføreren er fascinerende.

Skabt: 5. november, 2008 - Sidst ændret: 5. november, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Ildpytten

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [John Christopher](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af **Ildhavet** af [John Christopher](#). Jeg har tidligere anmeldt bind 1 og 2 i samme serie, [De hvide bjerge](#), og [Dødens by](#).

Skitse: Will er efter udført mission tilbage mellem venner, og kan levere information om Byen. På basis af den nye viden lægger Rådet en plan, og Rådet indkalder til en konference, hvor Julius kan præsentere planen. Der er dog protester, primært fra Pierre, fordi Rådet ikke er demokratisk valgt. Planen er bl.a. at danne en masse nye modstandsgrupper, og alle skal afsted hvor for sig, for at starte den proces. I mellemtiden får vi at vide, at Will er dum: *"Det bringer mig frem til den tredje grund til, at jeg gerne ville have I skulle høre Wills historie. Det er nemlig i det store og hele historien om en fiasko."* (s. 16-17) Så Will skammer sig, og er aldrig tilfreds med sin egen indsats.

Er det science fiction? Den her historie kunne lige så godt have udspillet sig i et land, hvor magten er koncentreret på få personer, der dumt nok opholder sig meget tæt på hinanden, og hvor revolutionens succes afhænger af at nakke dem alle sammen på én gang. Så: ikke så meget. Men selvfølgelig er der aliens, fremmed teknologi osv.

Temaer:

Will deltager også i den nye mission, men har lidt tvivl hist og her. Er det okay at hverve drenge til modstandsbevægelsen - eller "stjæle" dem, som han kalder det? Er det okay at fange en Herre, for at foretage studier, inkl. forgiftning? Senere har Will også sine egne tanker om den fantastiske højteknologiske verden, menneskeheden nu kan genopbygge: havde det været bedre at holde fast i en mere primitiv verden? Er det godt, at besættelsen har påtvunget verden fred?

Selvom Will stadig kæmper med sin stolthed og utålmodighed, er det ikke så afgørende denne gang: han har ikke det primære ansvar.

Bogen dækker først hvervningen, og siden selve missionen mod Byerne. Et vigtigt element i missionen er, at Herrerne ikke kan forestille sig, at menneskene kan gøre modstand. Egentlig er det ikke meningen Will skal være med hele vejen igennem, men skæbnen griber ind.

Bogen slutter med at slå et slag for demokrati, fred og samarbejde. Og her skal du kippe med dit lille flag.

Er det godt? Jeg synes planen om at omstyrte Byerne er realistisk - og der skal noget til, eftersom Herrerne har holdt Jorden i et jerngreb i 100 år. Så den del fungerer fint. Jeg synes til gengæld ikke det er troværdigt, at Will skal være med i centrum hver gang. Og jeg finder Wills overvejelser alt for klaphammer-agtige stadigvæk. **Demokrati!** Er der nogen, der har misforstået det? Så selv om jeg er på bogens side, synes jeg ikke den er så elegant.

Skabt: 6. november, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Roman-dysfunktionen

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [Mig](#) [Peter F. Hamilton](#) [Religion](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [The reality dysfunction](#) af [Peter F. Hamilton](#).

Skitse: Dr Alkad Mzu er undervejs med The Alchemist / the star slayer, men når ikke frem i tide. Klip. Ly-cilph-arten er karakteriseret ved 9 års fysisk eksistens, fulgt af transcendens. Klip. Skibet Oenone og kaptajnen Syrinx vokser op sammen. Klip. Joshua Calvert prøver at finde en skat i The Ruin Ring. Klip. Quinn Dexter er fange, og nyankommen kolonist på Lalonde. Klip. (Dette repræsenterer 5 kapitler, og 114 sider ud af i alt 1220.)

Er det science fiction? I den grad jeg nåede at opdage en sammenhængende historie mellem de ovennævnte 5 karakterer, er vi ude i noget med spøgelse, måske. Så jeg er ikke helt sikker.

Temaer:

Noget med spøgelse eller noget.

Mange af personerne bruger bitek - en slags cyber-forbedringer, så mennesker har bedre hukommelse, telepati og andre spændende udbygninger. På den ene side er der Edenists, der virkelig har taget bitek til sig - på den anden side Adamists, der skyer det som pesten. Og så alle dem inde imellem.

Sproget har nogle gange et højt lix-tal:

Named the Hultain Marsh after the first reckless ecological assessment team member to venture a few brief kilometres inside its fringes, it proved an inhospitable zone of reeds and algae and sharptoothed lizard-analogue animals of varying sizes. (s. 137)

It featured prominently in the didactic memory which the LDC immigration advisory team at the orbital-tower basestation had imprinted before she left Earth. (s. 140)

Desuden er religion ondt. For det første har vi en fortrukken præst, der ikke slår alarm, da Dexter opfører sig mærkeligt. For det andet er der bare tilfældige stik til religion:

Our culture proscribes nothing providing it doesn't harm majority. You may, if you wish, practise the worship of any god. The major reason no Edenist chooses this action is that we have extremely stable personalities. We can look at the whole concept of God and spirituality from a vantage point built on logic and physics. Under such an intensive scientific scrutiny, religion always fails. Our knowledge of quantum cosmology is now sufficiently advanced to eliminate the notion of God altogether. The universe is an entirely natural phenomenon, if extraordinarily complex. It was not created by an external act of will. (s. 49)

She smiled at his expletive. Why did Adamists always appeal to their deities? It wasn't something she understood. If there was an omnipotent god, why did he make life so full of pain? (s. 552)

Er det godt?

Jeg havde rigtigt svært ved at blive fanget – først på side 300 begyndte jeg at føle mig veltilpas. Men på side 700 faldt jeg af igen, og opgav at læse bogen færdig. Og så begynder man at spørge sig selv hvorfor. Måske er dette noget af forklaringen:

Som jeg antyder med skitsen allerøverst, starter vi med 5 historier, der nærmest intet har med hinanden at gøre. I lang tid prøvede jeg at få rede på, hvordan historierne hang sammen, og hvad hoved-historien egentlig var. Hvorfor skal jeg så lang tid vente på, at de 5 karakterers skæbne begynder at blive vævet sammen? (Da jeg opgav at læse, var jeg stadig ikke sikker på om de nogensinde kom til at hænge sammen.) Hvorfor er Alkad Mzu med i kapitel 1, og så helt væk indtil side 271? På side 414 bliver jeg præsenteret for noget om habitater, og en planet, der hedder Atlantis - og efter mere end en side får jeg at vide, at dette er interessant, fordi Syrinx er på vej til Atlantis. Hvorfor skal jeg sidde over en side og være i tvivl? Jeg tror nok det er et vendepunkt, da Dexter på side 401 bliver besat – af et spøgelse, eller noget fra en anden dimension, eller noget. Men hvorfor skal vi 400 sider ind i bogen, før der endelig sker noget afgørende? De første 5 kapitler føles mest som en novelle-samling – kapitel 3 om Syrinx kunne være en fin lille novelle på 30 sider om fødsel, barndom og ungdom. Så der er gode øjeblikke undervejs. På den anden side er der meget fyld. Hvorfor er det så interessant at Calvert scorer endnu en kvinde? Hvorfor er det så spændende præcis hvordan Dexters modstandere bliver slået? Jeg har besluttet mig til at læse plottet på [Wikipedia](#), og så lade det være godt med det.

Skabt: 7. november, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Har mindretallet nogensinde ret?

Tags: [Anmeldelse](#) [Filosofi](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Philip K. Dick](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af "[Minority report](#)" af [Philip K. Dick](#).

Skitse: Anderton er chef for den afdeling (Precrime), hvor man fanger forbrydere, der endnu ikke har gjort det. Midlet er precog(nitive)s, clairvoyante, der kan se forbrydelserne, før de bliver begået. Det er ellers gået godt i mange år, men nu er Anderton gammel, og Witver er blevet ansat til at støtte ham, og til sin tid afløse ham.

Er det science fiction? Oh yes! Hele konceptet er, at nogen kan se ind i fremtiden, validerbart. Der er også andre, mindre detaljer, såsom at Jorden ikke er den eneste planet med mennesker.

Temaer: Vi har bl.a.: Hvordan føles det at blive udpeget af Precrime? Er der nogen der holder øje med, at systemet ikke bliver misbrugt? Er systemet perfekt? Og hvis nej, er det så okay? Og endelig har vi noget med fri vilje, og om det kan lade sig gøre at ændre fremtiden, hvis man kender den.

Er det godt? Yes! Jeg blev positivt overrasket over, at så mange ting fra filmen også er i den oprindelige novelle, og igen overrasket over, at slutningen var anderledes, mere spidsfindig.

Skabt: 9. november, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Den forbudte Shakespeare

Tags: [Analyse](#) [Film](#) [Science fiction](#) [Star Trek](#) [TV-serier](#) [William Shakespeare](#)

Analyse af forholdet mellem [Shakespeare](#), [Forbidden planet](#) og [Star Trek](#).

Shakespeare og "Stormen"

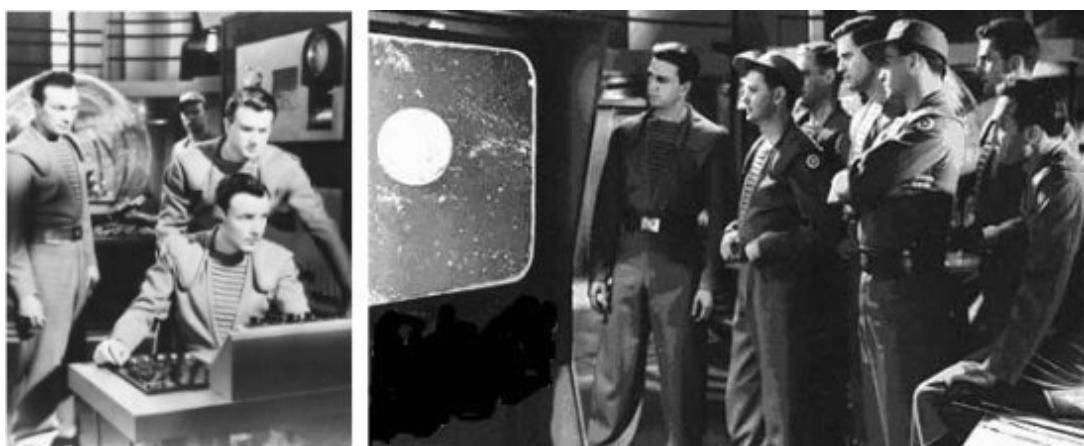
William Shakespeare levede 1564-1616 i England, og arbejdede som digter og skuespilforfatter ca.

1592-1613. I dag anses han af mange for at være verdens bedste engelsksprogede forfatter, og verdens bedste skuespilforfatter.

"Stormen" er en komedie skrevet 1610-1611. Prospero (der er magiker) har været på en øde ø i tolv år sammen med sin datter Miranda og den grimme Caliban. (Dermed har Miranda aldrig kendt andre mennesker.) Men nu kommer Antonio forbi på et skib. Prospero driver rundt med Antonio. To andre plots er, at Miranda bliver meget forelsket, og at nogen drikker sig fulde. Til sidst vender alle hjem.

Den forbudte planet

"ForbIDDEN planet" en film fra 1956. Filologen Morbius (der kan mere, end en filolog bør kunne) har været på en tom planet i tyve år, sammen med sin datter Altaira og robotten Robby. (Dermed har Altaira aldrig kendt andre mennesker.) Men nu kommer Adams forbi på et skib. Morbius driver rundt med Adams og hans besætning. To andre plots er, at Altaira bliver meget forelsket, og at nogen drikker sig fulde. Til sidst vender alle hjem.

"Forbidden planet" / Star Trek

Gene Roddenberry har selv fortalt, at "Forbidden planet" er en af inspirationskilderne til Star Trek. "Forbidden planet" er intelligent og var nyskabende. Temaet (lånt fra Shakespeare) og stilen (et forsøg på at være realistisk, bl.a. i broens udseende) ligner også Star Treks.

Mere om Shakespeare og Star Trek

Hvis du vil vide mere om Shakespeare og Star Trek, er den Shakespeare-artikel, jeg skrev til [Subspace](#), 2007 (12. årgang), nr. 2, et godt sted at starte.

Skabt: 15. november, 2008 - Sidst ændret: 15. november, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

---

3 kaptajner på eventyr

Tags: [Anmeldelse](#) [Fan fiction](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [Star Trek](#)

Anmeldelse af [Star Trek: Of gods and men \(gratis\)](#).

Skitse: Uhura, Chekov og Harriman er egentlig sammen for at feste. Men i stedet ser de fødslen af et alternativt univers - et univers hvor Kirk ikke blev født. I dette nye univers er det udbredt, at nogen beslutter, hvad der er bedst for andre - i nogle tilfælde kaldes dette terrorisme.

Er det science fiction? Rammen er jo, at historien foregår i et alternativt Star Trek univers, og at vi får lov til at udforske nogle værdier, der ikke er de traditionelle Star Trek værdier. Så i den sammenhæng, ja. Men hvis man havde droppet hele Star Trek rammen, og dette bare var en historie i et blodigt univers ... tja.

Temaer:

- Hvad er bedst: rettidig vold, eller pacifisme? Og er det okay, at man kan slå ihjel, uden selv rent fysisk at få blod på hænderne?
- Samarbejde: at 3 fjender må arbejde sammen for at genoprette en bedre verden.
- At ét menneske kan have en kæmpe indflydelse.
- At skuespillerne får lov at spille nogle andre roller end de plejer. At en ondsindet skurk kan blive spillet af den, der normalt spiller den søde ensign Kim. Og at Harriman er en lidt mere interessant karakter end første gang vi så ham.
- Musik: sørgemusikken da en ond skæbne overgår Vulcan gjorde indtryk på mig.
- Visuelt: et delvist rødmalet Enterprise, der flyver på hovedet - wow.
- Men det må også nævnes, at den tekniske kvalitet ikke er så høj, som vi er vant til - men det er der ikke noget at sige til, i en fan-film.

Er det godt? Jeg synes historien er lidt tyndbenet - men den har hjertet på rette sted.

Skabt: 16. november, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Kærlighed i centrum

Tags: [Anmeldelse](#) [Battlestar Galactica](#) [Kærlighed](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [TV-serier](#)

Anmeldelse af **The hub**, 4. sæson, 9. afsnit, . [Battlestar Galactica](#).

Skitse: En cylon, en 3'er, også kaldet D'Anna, ved hvem de 5 hemmelige cyloner er. Og de 5 hemmelige cyloner ved hvor jorden er. Og: Roslin er væk, og Adama venter tålmodigt på at hun skal komme tilbage.

Er det science fiction? Der er et hint: en mand, sammen med en kvinde, der næsten på enhver måde ligner hendes kone, men faktisk ikke er hende. Et andet hint: væsener, der må tage stilling til, at de ikke længere er udødelige. Men det er ikke det, der fylder mest.

Temaer: Præsidenten er optaget af, at hun fravælger kærligheden. Samtidig havner hun i en situation, hvor det er nemt at dræbe en, der er ansvarlig for så mange andres død. Men hun vælger alligevel til sidst livet og kærligheden. Tilstår overfor Adama, at hun elsker ham. Og han svarer: "Det var på høje tid". Nå jo, og så er der også en vigtig mission, med at bygge et stort skib og noget. Og en våbenhvile, hvor aftalen vist bliver brudt.

Er det godt? En historie, der ender med en troværdig kærlighedserklæring - det er jo altid rart. Men hvad betyder Adamas svar? At hun er lidt tåbelig, når hun først har indset det nu? Og hvordan kan nyopstået dødelighed bliver taget så let? Hm ...

Skabt: 17. november, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Har kvinder hjerne?

Tags: [Anmeldelse](#) [Biologi](#) [Michael Blumlein](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af "[The brains of rats](#)", af [Michael Blumlein](#), læst i [The Norton Book of Science Fiction](#).

Skitse: Var Jeanne d'Arc ikke en kvinde, men en mand? Fik en kvinde gonorré fordi hun nød akten for meget, eller fordi hun blev smittet af sin mand? Hvad er det i det hele taget det her med mænd og kvinder? Hvilket køn er bedst? Ville det være godt at slippe for den evindelige konflikt? Og nu vi alligevel er ved det: hovedpersonen kunne godt fikse, at vi fremover kun føder børn af det ene køn.

Er det science fiction? Rammen er jo. Videnskabsmand opdager Noget Stort. Men al snakken om kvinder og mænd osv., inkl. biologiske fakta (og fodnoter med kildeangivelser) fylder meget, og novellen ville give næsten samme indtryk, hvis rammen blev fjernet, og det bare var funderinger over forholdet mellem kønnene. Så: nej.

Er det godt? Som sagt: det føles som en række funderinger, over samme emne, men ellers løsrevne fra hinanden. Det fangede mig lidt. Er det virkelig rigtigt, at Jeanne d'Arc måske var en mand? Men så heller ikke mere.

Skabt: 18. november, 2008 - Sidst ændret: 18. november, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Alice, forvirrende Alice

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [Inge Eriksen](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af **Alice, Alice** af [Inge Eriksen](#).

Skitse: Satellitten/rumstationen Alice er en slags paradis. Folket er pacifistisk og rigt, og børnene er frie. 8.500 mennesker (anført af bl.a. Alik) arbejder hårdt for at gøre Alice selvejet. Gulpilil VII (musiker/magiker) er en af forbindelserne tilbage til Jordens Alice. Sandy og Minoru er forældre til Aiko, foruden at Minoru arbejder på skibet Bella. Og så er der Sascha. Men alting bliver ændret, da Alice bliver besat af Carpenter og Duchess.

Er det science fiction? Udgangspunktet er det paradisiske Alice, omhyggeligt skabt, så vi kan se en helt ny slags samfund. Og hele bogen drejer sig om Alices møde med den gammeldags virkelighed. Derfor, ja.

Temaer:

Der er accept af besættelsen, og samarbejde. (Er det mon Danmarks besættelse i 40'erne, der spørger her?) Og i sidste ende, så ændrer besættelsen både de besatte og besættterne (en slags Stockholm-syndrom?) Duchess har noget kørende med Gulpilil, og der er en mærkelig trekant mellem Carpenter, Sascha og Alik.

Alice er virkelig et andet miljø: pletvis vægtløshed, mange tidszoner, og alting er baseret på beeperne (mobilerne) og samtale/consensus. Og alicianerne forstår ikke det her med besættelse og vold.

Der er godt med sex og begær. Og homosexualitet er også ok.

Der er en poetisk stil, og godt med billedsprog.

Han følte sig ensom på en tør, håbløs måde, han var skoldet ihjel og dømt til at leve i et roterende silkespinderi. (s. 146)

Explosionen var et ekko i ham, rungende så voldsomt, at hans kød blev ved med at briste og flyve ud til alle sider. Det eneste der overlevede var hånden, der lå inden i hans fars. (s.170)

Er det godt? Hm. Stilen er så poetisk, at den tit forvirrer mig. Og der er dele af handlingen, jeg aldrig fik helt styr på. Stilen betyder for mig, at bogen bliver lidt utydelig i kanten. Hvorfor sagde de sådan til hinanden? Denne forvirring betyder for mig, at jeg ikke helt bryder mig om bogen. Forvirringen kunne sikkert klares ved at jeg læste bogen en gang til. Men det gider jeg ikke helt.

Skabt: 19. november, 2008 - Sidst ændret: 19. november, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Alting bliver afsløret

Tags: [Anmeldelse](#) [Battlestar Galactica](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [TV-serier](#)

Anmeldelse af **Revelations**, 4. sæson, 10. afsnit, [Battlestar Galactica](#).

Skitse: Alting drejer sig om D'Anna, der ved hvem de 5 er, og de 5 ved hvor Jorden er.

Er det science fiction? Well ... Hvis man henregner "vi har smidt Jorden væk, gad vide hvor den er?" til SF ...

Temaer: Får vi nogle af de 5 ud i lyset? Ja. Frivilligt eller tvunget? Tja. Kommer vi tættere på Jorden? Ja. Er der stadig fred mellem mennesker og cyloner? Tja. Og i mellemtiden sker der noget pudsigt. Som om Adama Junior er blevet stærkere end sin far. Og så et twist til sidst, så vi også følger med i næste sæson.

Er det godt? Det er dog en lettelse, at vi endelig kommer nogen vegne med de mål, der var opstillet som sæsonens. (Omend det hele måske pludselig går lidt hurtigt.) Og en fin lille historie om Adama-familien. Jeg har ikke været helt så tilfreds med denne sæson, jeg tror lige jeg skal se afsnittene igen, og danne mig et samlet indtryk af hele sæsonen.

Skabt: 20. november, 2008 - Sidst ændret: 20. november, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Filippinsk science fiction

Tags: [Novelle](#) [Religion](#) [Science fiction](#)

Når man er SF-læser i Danmark, er det jo nemt at læse SF på dansk. For mange af os er det også muligt at følge med Storbritannien og USA, men så stopper den ligesom der. Derfor er det også ekstra skønt når det bliver muligt at læse noget fra et helt andet land. I dette tilfælde [Filippinerne: Philippine Speculative Fiction Sampler \(gratis\)](#).

Det er ikke det hele, der er SF. Så her vil jeg nøjes med at nævne 3 noveller.

"Keeping time", FH Batacan

Mike har været stærkt overvægtig, og har stadig ikke helt vænnet sig til, at det ikke længere er sådan. Og egentlig er det heller ikke en god nyhed.

"The God equation", Michael A. R. Co

Kan man finde en ligning, der beskriver Gud? Måske via et distribueret computerprogram? Og hvordan ville Gud reagere på det?

"The dues to the unbound", Pocholo Goitia

Shiva er 170 år gammel, og med på en 400 år lang mission ud i galaksen. Men så ombestemmer han sig: ingen bør kaste sig ud i noget, der varer århundreder.

Skabt: 22. november, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Jeg grinede så meget at jeg forvred min hjerne

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [Mark Philips](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [Brain Twister \(gratis\)](#) af [Mark Philips](#).

Skitse: Ken Malone, FBI, skal ud og finde en telepat - og eneste kendte telepat var gal.

Er det science fiction? Telepati, der holder videnskabeligt. Jo, den er vist god nok.

Temaer: Den er morsom. Dronning Elizabeth I og 3 af hendes undersåtter, der spiller poker i Las Vegas. Jamen, selvfølgelig da. Eller hvad med det her citat:
Who could the telepathic spy be? It was like looking for a needle in a rolling stone, he thought. Or something. He did remember clearly that a stitch in time saved nine, but he didn't know nine what, and suspected it had nothing to do with his present problem.
Desuden er der kærlighed/kvinder. Og en solid detektiv.

Er det godt? Overraskende godt, ja. Ikke specielt dybt. Men den fanger og er morsom. Og detektiv-historien hænger sammen.

Skabt: 23. november, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Programmer har også følelser

Tags: [Anmeldelse](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#) [Walter Jon Williams](#)

Anmeldelse af "**Incarnation day**" af [Walter Jon Williams](#), læst i [The Year's Best Science Fiction: Twenty-Fourth Annual Collection](#).

Skitse: Fortælleren er en af Janis' venner, Alison. Hun begynder sin historie med at fortælle om den dag, hvor Fahd blev inkarneret - dvs. fik en krop. Det er også den dag, hvor han bliver voksen, og et rigtigt menneske.

Er det science fiction? Det centrale emne er børnene, der er programmer i deres barndom, og først som voksne får menneskerettigheder, og kroppe. Men indtil da kan børnene downloades, rettes og alt andet, man kan med programmer. Derfor: ja. Omend der selvfølgelig er paralleller til andre situationer, hvor forældre gør hvad som helst ved deres børn.

Er det godt? Hvad er liv? Hvornår starter det? (Og hvorfor minder det her mig om abort-debatten?) Spændende spørgsmål, og her får vi et par svar, set fra børnenes synspunkt. Oh yes!

Skabt: 29. november, 2008 - Sidst ændret: 29. november, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Den kedelige krokodille

Tags: [Anmeldelse](#) [Døden](#) [Filosofi](#) [Greg Egan](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af "**Riding the crocodile**" (gratis) af [Greg Egan](#), læst i [The Year's Best Science Fiction: Twenty-Fourth Annual Collection](#).

Skitse: Leila og Jasim har været gift over 10.000 år, men nu begynder de at overveje at dø.

Er det science fiction? Eftersom mennesker i praksis ikke lever så længe, at livet kan blive så kedeligt, ja.

Temaer: Hvad er en god måde at leve på? Og en god måde at dø på? Kan livet blive så kedeligt, at

døden er et godt alternativ?

Er det godt? Fin diskussion (og fin historie i øvrigt også), af et filosofisk emne: er døden god, fordi uendeligt liv er dårligt?

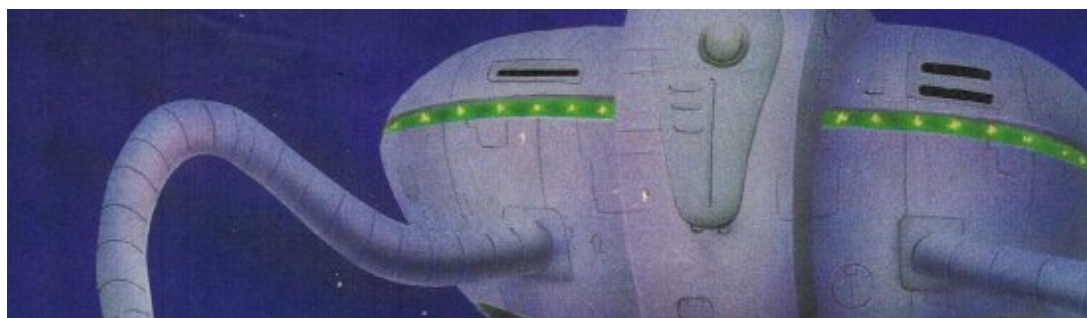
Skabt: 30. november, 2008 - Sidst ændret: 30. november, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Efter tripoden kommer prepoden

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [John Christopher](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [Da tripoderne kom](#) af [John Christopher](#).

Det er muligt min barndoms dal var grøn. Men [bjergene var hvide](#), [byerne var af guld](#), og [havet var af ild](#). Og sådan var det bare. Men fornylig har jeg læst endnu et bind i denne historie, for første gang.

Skitse: Drengene Laurie og Andy vågner ved støj og flammer, bump i det fjerne, og en mystisk kapsel med 3 ben, der fanger mennesker, og smadrer huse og tankvogne. Hæren får dog overtaget til sidst.

Er det science fiction? Der bliver benyttet teknologi vi ikke har, og denne teknologi bliver nøje beskrevet, også næsten indefra. Så, ja.

Temaer:

Bogen skal jo føre frem til det vi kender fra *De hvide bjerge*, så ikke overraskende vender de trebenede tingester tilbage. Det egentlige angreb kommer i form af TV-programmer, der hypnotiserer seerne, senere suppleret med hjelme. Så da tripoderne kommer igen, er det betydeligt lettere for dem at opnå sejren. Og på forbløffende kort tid går samfundet i opløsning.

Hele det her med hypnotisering og hjelmene har overtoner af religion.

Vi følger Laurie og hans familie. Laurie er tilsyneladende det første (overlevende) tripode-vidne.

Hans yngre halvsøster bliver grebet af TV-programmet, men bliver heldigvis afhypnotiseret i tide. Og familien bliver kimen til den modstandsbevægelse, vi jo også vidste måtte dukke op. Familien reagerer løbende på begivenhederne, mens de udfolder sig. Eneste hage ved det her er, at Laurie dermed får to historiske positioner (første vidne, og første modstandsbevægelse). Men den slags har jeg vist før brokket mig over ifm. den her serie.

Vi hører nogle tanker om, hvorfor samfundet bliver som det er 100 år senere. At landsbyer fx er en god del & hersk strategi.

Og til sidst et par citater. Er det Laurie eller forfatteren der taler her?

Det gik pludselig op for mig, hvor vigtigt det var at de blev ved at være som de var - selvsikre og nedladende eller bekymrede og tvivlrådige - så længe det var noget de selv havde udviklet; vigtigheden af at være menneske, kort og godt. Den fred og harmoni onkel Ian og de andre påstod at dele ud, var i virkeligheden det samme som døden, for mistede man sit eget jeg, var man ikke et rigtigt levende væsen. (s. 62)

... menneskene under de tage havde mistet det, der gjorde dem til rigtige mennesker. Deres

individualitet, kraften til at handle som frie mænd og kvinder. Men for deres vedkommende var den blevet revet bort med magt. Jeg var godt i gang med at lade min egen handlekraft bukke under af ren og skær angst. (s. 113)
Naturvidenskab gav anledning til selvstændig tænkning, og den slags var forbi for den menneskelige race. (s. 115)
Turisme hørte fortiden til, ligesom demokrati og TV-underholdning, universiteter og kirker og menneskelig uorden og frihed. (s. 125)

Er det godt? Fortællingen fangede mig ærligt talt. Men der er det der med en ung mand, der har nogle meget voksne tanker om individualitet, frihed osv. Men alt i alt er jeg glad for, jeg fik den læst også.

Skabt: 1. december, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Initiativ

Tags: [Mig](#) [Mine tekster](#) [Novelle](#) [Science fiction](#) [Tidsrejser](#)

Der var aldrig rigtig nogen der lagde mærke til Minna. De fleste havde svært ved bagefter at huske hvordan hun så ud - hvis de overhovedet kunne huske, de havde mødt hende. Da hun så sig i spejlet den morgen havde hun selv lidt svært ved at stille skarpt på detaljerne: det lange hår, de grå øjne bag brilleglassene, fregnerne. Men det var nu også fordi det var en lidt spændende dag: kalenderprogrammet til tidsmaskinen skulle opdateres, og hun havde fået lov til at være med til det.

Og efter den smagsprøve: [Initiativ](#), i en pæn, printbar, komplet version.

Novellen skulle egentlig have været med i [SF 2008 konkurrencen](#), men jeg syntes ikke helt den opfyldte indholdskravene, så nu kommer den her i stedet.

Skabt: 2. december, 2008 - Sidst ændret: 2. december, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Stjernerne i krig

Tags: [Anmeldelse](#) [Film](#) [Kærlighed](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [Star Wars filmene](#).

Skitse: Republikken er ramt af ufred. Vi får nogle af årsagerne at vide, men i virkeligheden er det en ond fyr, der manipulerer alle, og til sidst selv bliver kejser. Herefter er det republikken/rebellerne mod kejseren.

Er det science fiction? Den centrale historie er republikken mod imperiet, identificeret i en enkelt familie. Behøvede det være et galakse-imperium, for at den historie kunne virke? Nah.

Temaer:

- Star Wars er [Space opera](#).
- Republik = demokrati og bureaukrati.
- Imperium = magt og penge - fx dusørjægere.
- Og så er der småskurkene.
- De onde er dumme, og benytter ofte klodsede robotter, og kloner. Og så er de vrede.
- De gode er elegante, praktiske og bruger ofte dyr. Og så er de under kontrol. En hersker beskytter sit folk, og svigter ikke.
- De mægtige bærer kappe og sværd.
- Kraften. Som man helst skal lære at bruge fra man er lillebitte - så man fx ikke bliver alt for præget af, at man savner sin mor. Som styrer universet, og som kan give profetier. Og som det tilsyneladende er okay at bruge når som helst, selv når både en selv, og den man handler med, er gode.
- Tatooine, og Jabba the Hutt, der dukker op hele tiden.
- Anakin er en god pilot, og kraften er stærk hos ham. Han tilslutter sig den mørke side, men kommer senere tilbage. Familien Skywalker er også del af dette tema - så meget at det næsten er en familie-saga.
- R2D2 er skarp. C3P0 er snaksom.
- Humor: Sjove one-liners, morsomme detaljer og karakterer. "It is against my programming to impersonate a deity."
- Action-plot: vi må flygte, det her er en god planet at flygte til; den her dims er i stykker, vi må reparere den. Chancer, spænding, ræs, rumslag og planetslag. Der er også action-plottets støtter: kort og planer.
- Folk dør hist og her og alle vegne, off screen. Men hovedpersoner dør prægtigt.
- Kærlighed.
- Flere af filmene slutter med fest og musik.
- Visuelt: Døre, der lukker superhurtigt. Dybe skakter. Sjove overgange mellem scenerne.
- Mange forskellige miljøer og de mange lækre fartøjer og arter. (Og tilsyneladende lever alle disse arter uden racisme.) Universet er fyldt med mærkelige accenter og sprog. Til gengæld har alle planeter samme atmosfære og tyngdekraft?
- Robotter hist og her og alle vegne.

Er det godt? Et af de små visuelle øjeblikke, jeg synes fungerede rigtig godt, var Luke, før han ikke går planken ud. Og man kan jo ikke andet end at juble over de fede effekter.

Er drengen bag barne-Anakin virkelig en god skuespiller? Til gengæld er unge Anakin nice. Og Han Solo og Leia er gode, både hver for sig og sammen.

Jeg synes det er lidt søgt, at C3P0 og R2D2 kan have været alle de steder, handlingen hævder. Men det er vel Kraften, der har guidet dem ...

Og endelig må jeg indrømme, at jeg spoler henover mange af action-scenerne. Men det var lækkert at se en afbrudt kamp, hvor Qui-Gon mediterer i pausen, mens Darth Maul vandrer rundt.

Alt i alt: foreløbig fylder de lidt i min VHS-samling, og de kommer jo nok også med i min DVD-samling en dag ...

Cirkus Arena er kommet til de ydre planeter

Tags: [Anmeldelse](#) [Fredric Brown](#) [Mig](#) [Mod](#) [Novelle](#) [Science fiction](#) [Star Trek](#)

Anmeldelse af "[Arena](#)" ([gratis](#)), af [Fredric Brown](#).

Skitse: Fronten er trukket op. Menneskene har en mægtig flåde klar, ude ved Plutos bane, og Fjenden er der også, lige så stærk. Carson sidder i sit eget lille skib, klar til at kæmpe. Og pludselig er han et helt andet sted - tilsyneladende en planet.

Er det science fiction? Carson kæmper mod Fjenden, ja, men endnu mere kæmper han for at opnå viden om sit nye miljø. På den måde kunne historien have foregået hvor som helst, hvor hovedpersonen af en eller anden grund skal regne ud hvad der foregår, før han dør. Så: nja.

Temaer: Det viser sig, at Carson er blevet bragt til dette sted af en tredje part. I stedet for at de to flåder skal slå hinanden til plukfisk, skal to repræsentanter slås med hinanden, til døden, og dette vil så afgøre hele resten af striden. Striden vil blive udkæmpet på styrke, hjerne og mod.

Er det godt? Nja. Jeg synes der er meget "beskrivelser af den mystiske fjende", og "den her type busk brænder ikke lige så hurtigt som den her", og den slags - og det er ikke lige min kop te. Men ellers gled historien meget godt, og jeg blev overrasket over slutningen - der heldigvis gik mere på intelligens end vold.

Note: novellen blev filmatiseret som en episode af Star Trek, også kaldet Arena. (Beskrivelse på [dansk](#) og [engelsk](#).) Her bliver der lagt ekstra vægt på, at det er civiliseret ikke at dræbe sin fjende.

Skabt: 6. december, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Tid til at fødes, og tid til at dø

Tags: [Historie](#) [Mig](#) [Mine tekster](#) [Novelle](#) [Religion](#) [Science fiction](#) [Tidsrejser](#)

Indtil nu er det fysikere, der er rejst gennem tiden. For at studere ændringer i månens bane, og dermed kunne opbygge nye teorier om tyngdekraft og astrofysik. For at se asteroidebæltet opstå. Og selvfølgelig den forsøgsrække, hvor man i dag er 3 sekunder fra Big Bang. Indrømmet har de lettere ved at finde den slags link til fortiden, der er behov for, for at kunne indstille maskinerne korrekt: stråling, kometer osv. Men som jeg ser det er der behov for at de andre videnskaber også får lov til at komme ind på det her område. At biologerne får lov at se livets opståen, eller dinosaurernes uddøen. At kunsthistorikerne får lov at se Leonardo da Vinci og Rembrandt i aktion. Og altså, at teologerne får førstehåndskilder om Jesus Kristus. Og eftersom vi jo har skriftlige kilder til denne periode, og manuskripter, der er meget tæt på at være originale, bør det kunne lade sig gøre.

Og efter den smagsprøve: [Tid til at fødes, og tid til at dø](#), i en pæn, printbar, komplet version.

Skabt: 13. december, 2008 - Sidst ændret: 13. december, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Hjem, strål os hjem

Tags: [Anmeldelse](#) [James Tiptree, Jr.](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#) [Star Trek](#)

Anmeldelse af "[Beam us home](#)" (gratis) af [James Tiptree, Jr.](#), læst i [The science fiction century, volume one](#).

Skitse: Hobie vokser op med Star Trek på fjernsynet. Og det påvirker ham enormt. Det er som om han bærer på en stor hemmelighed.

Er det science fiction? Hm. Ja, det er faktisk et godt spørgsmål. Det kommer vist an på hvordan man fortolker slutningen, som jeg ikke vil røbe her.

Er det godt? Det var første gang, jeg læste denne novelle, og jeg var også meget spændt på hvad Hobies hemmelighed egentlig var. Og jeg blev ikke skuffet.

Note: fra Hartwells forord til novellen: *Joanna Russ, the feminist critic and a correspondent of Tiptree's, sometimes tells this story aloud, and then weeps.*

Skabt: 14. december, 2008 - Sidst ændret: 14. december, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Hvem undertrykker undertrykkerne?

Tags: [Anmeldelse](#) [Bog](#) [John Christopher](#) [Mig](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af [Undertrykkerne](#), af [John Christopher](#).

Skitse: Rob lever i Sam-byen London, der er præget af forfald og voldsom sport - evt. efterfulgt af almindelig vold. Der er adgang til holovision (HV) og andre moderne ting. Men Rob foretrækker at låne bøger på biblioteket, og tænker over tingene - bl.a. det Grønne Bælte om byen. Tilværelsen er okay. Men så dør hans far.

Er det science fiction? Skillelinjen mellem arbejderne i Sam-byen, og kapitalisterne/adelen på Landet er trukket skarpere op, end vi kender til det fra den virkelige verden, derfor: ja.

Temaer: Som nævnt er der en skillelinje mellem Sam-by og Land -- faktisk en rigtig konkret mur -- eller i hvert fald et stakit. På begge sider af stakittet ser man ned på dem på den anden side, og siger højt, at man lever i den bedst mulige af alle verdener. Hvilket står skarpt i kontrast til de

hæslige og uforståelige ting, Rob oplever. Illusionen er, at tilstanden med by og land er opstået naturligt - men hvem er det, der har bygget stakittet? Og hvorfor er der ikke frihed til at skifte side? Oversættelsen: jeg var ikke helt tilfreds med ordene "sidste minut" -- jeg mistænker, at det oprindeligt hed "last minute" på engelsk, og dermed "sidste øjeblik" på dansk. Jeg snublede også over sproget andre steder.

Citater:

[...] han havde aldrig forstået Sam-byboernes overvældende behov for at være et accepteret medlem af gruppen. (s. 41)

Og de havde åbnet hans hjerneskal og klippet livsstrengen over på samme måde, som han selv nu kneb grokraften ud af sine træer. (s. 196)

Men hvis man én gang har gennemskuet tingene, er der intet valg. (s. 199)

Som sædvanligt: 14-årige Rob har virkelig ordet i sin magt.

Er det godt? Mit minde om den her bog var muren. Der altså viste sig at være et stakit. Og som slet ikke havde den fremtrædende plads, jeg kunne huske. Men pyt nu med det. Hvad værre er, jeg kedede mig ved at læse bogen.

Note: dermed er jeg færdig med min lille [John Christopher](#)-kavalkade. Nogle af bøgerne holdt til en genlæsning, nogle gjorde ikke. Og jeg fortsætter snart med andre bøger, jeg husker fra min barndom/ungdom.

Skabt: 15. december, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Lokale kunder

Tags: [Anmeldelse](#) [Anne McCaffrey](#) [Bog](#) [Kærlighed](#) [Mig](#) [Science fiction](#) [Sharon Lee](#) [Steve Miller](#)

Anmeldelse af [Local custom](#) (9 gratis kapitler) af [Steve Miller](#) og [Sharon Lee](#).

Skitse: Der er pres på Er Thom fra hans familie: han skal giftes; men der er lige en ting han skal have klaret først. For længe siden havde han nemlig en hed affære med den jordiske kvinde, Anne Davis. Og godt nok er hendes skikke meget forskellige fra hans egne - men han har som handelsmand da ikke tidligere haft problemer med andre folks lokale skik og brug.

Er det science fiction? Der er godt nok nogle rumskibe og noget. Men fokus er først og fremmest på Er Thoms folk (Liaden) og den måde, deres samfund er bygget op på. Hvis man synes at dette samfund er ujordisk nok, til at have status som SF - så er det her, argumentet skal komme fra.

Temaer: Der er mange elementer i denne komplicerede og nydeligt sammenflettede historie. Er Thoms fremmedhed understreges bl.a. af, at han tydeligvis taler et andet sprog. Anne arbejder med lingvistik, og dette bliver væsentligt på et tidspunkt, ligesom opdagelsen af en telepat bliver vigtig. Karaktererne er meget levende og meget forskellige. Det er rart at mærke kærligheden mellem Er Thom og hans bror, Daav - også selvom de er så forskellige. Og så er der det her de lokale skikke, hvordan de fortolkes, hvordan man skal spille/forhandle for at vinde osv.

Er det godt? Som sagt er trådene nydeligt flettet sammen, og selvom kærlighedshistorien er central, er den ikke alene. Godt gjort! Jeg kunne godt finde på at læse noget mere af de forfattere! Og en sidebemærkning: bare Anne McCaffrey dog skrev noget mere af den slags!

Tak til [Lea Thume](#) for at have henledt min opmærksomhed på bogen.

Skabt: 16. december, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

SF på DR2

Tags: [Science fiction](#)

[DR2 Premiere](#) anmeldte "The day the Earth stood still", og benyttede lejligheden til at se på en masse andre SF-film også. Anbefalelsesværdigt - det genudsendes i aften, og kan sikkert også ses på nettet.

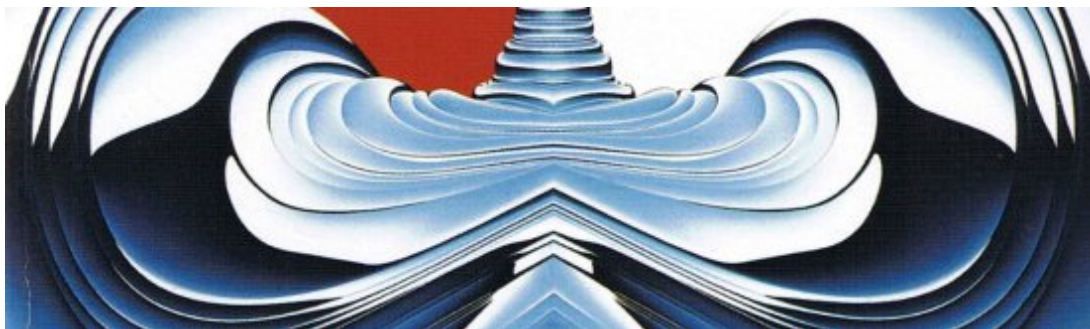
Skabt: 17. december, 2008 - Sidst ændret: 17. december, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Studie af tidsrejsemotivet i de bedste tidsrejsenoveller

Tags: [Analyse](#) [Science fiction](#) [Tidsrejser](#)

Som nævnt [tidligere](#), har jeg set på hvorfor man rejser i tiden, hvis man er med i en novelle. Hermed præsenterer jeg de [rå data](#) fra den undersøgelse. Selve undersøgelsen kommer i [Proxima](#) snarest.

Der er taget udgangspunkt i to antologier, dels [The best time travel stories of all time](#), redigeret af Barry N. Malzberg, dels [The best time travel stories of the 20th century](#), redigeret af Harry Turtledove og Martin H. Greenberg.

De to nævnte bøger er i øvrigt blevet [anmeldt](#) af Stig W. Jørgensen.

Skabt: 18. december, 2008 - Sidst ændret: 18. december, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Mand, kvinde, tid, problem

Tags: [Anmeldelse](#) [Brian W. Aldiss](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#) [Tidsrejser](#)

Anmeldelse af "[Man in his time](#)" ([gratis](#)) af [Brian Aldiss](#), læst i 4 *tidsrejser*. Fordi [Stig W. Jørgensen](#) mindede mig om hvad den hedder.

Skitse: Efter en rejse ud i rummet kommer Jack hjem til Janet. Men der er noget galt. Tilsyneladende er hans sanseapparat 3,5 minut inde i fremtiden, så han svarer på spørgsmål før de bliver stillet osv.

Er det science fiction? Novellen handler stort set ikke om andet end Jacks tidsproblem, så ja.

Temaer: Tidsproblemet gør, at der opstår en afstand mellem Jack og Janet. Og afstanden bliver større og større, og til sidst uoverstigelig.

Er det godt? Hele den videnskabelige side af sagen huer mig ikke. Præcis hvad slags tidsproblem er det Jack har? Kan han være to steder samtidig? Og kan han høre sig selv tale to gange - én gang udefra, og én gang indefra? Hvorfor skal det være så svært at opstille nogle regler, der gør kommunikation mulig? Og hvordan kan det være, han kan krydse en græsplæne, hvis han ikke kan se den? Nej, det her knirker. Til gengæld virker hele det med afstanden mellem mand og kone fint. Og tidsproblemet er så sært, at jeg har husket det i årevis, uden at kunne huske hvad novellen eller forfatteren hed.

Skabt: 28. december, 2008 - Sidst ændret: 28. december, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

The more things change ...

Tags: [Mig](#) [Mine tekster](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

Det havde været en god dag. Der var længe til den næste bunke selvangivelser skulle være inde, så der havde ikke været nogle stressede kunder i røret, der krævede at få deres reviderede regnskab med det samme. Han havde hygget sig med at studere en ny skatteregel, og havde noteret sig, at han skulle orientere et par kunder om mulighederne. Og om eftermiddagen var vitserne begyndt at fyge rundt på intranettet. Han havde selv fået sendt et par gode, og han var ret sikker på, at det var en af hans, der havde fået Mads inde på nabo-kontoret til at få kaffen galt i halsen, fordi han grinede så meget.

Og efter den smagsprøve: [The more things change ...](#), i en pæn, printbar, komplet version.

Og det var den sidste af de noveller og digte, jeg har hevet op af skuffen og støvet af.

Skabt: 29. december, 2008 - Sidst ændret: 29. december, 2008 - [Kommentarer \(0\)](#)

Giv nu en gang op

Tags: [Anmeldelse](#) [Filosofi](#) [Michael Swanwick](#) [Mig](#) [Novelle](#) [Science fiction](#)

Anmeldelse af "[Ginungagap](#)" ([gratis](#)) af [Michael Swanwick](#), læst i "[The science fiction century, volume one](#)".

Skitse: Abigail står og mangler et job, og går derfor med til noget med høj risiko / høj indtægt. Populært sagt skal hun være test-pilot for en slags transport, hvor man bliver nedbrudt i den ene ende og genopbygget (af helt nye atomer) i den anden ende.

Er det science fiction? Oh yes!

Temaer: Abigail og hendes kollegaer kredser om det her med, om hun stadig vil være den samme, efter hun har været ude og rejse. Mange forskellige holdninger bliver præsenteret.

Er det godt? Fed præsentation af grundlæggende filosofisk problem: hvad er [identitet](#)?

Skabt: 31. december, 2008 - Sidst ændret: 13. maj, 2009 - [Kommentarer \(0\)](#)

Udgivet af: Lise Andreassen.

Kommentarer til dette nummer velkomne på <http://www.ommadawn.dk/fanzine2008/> hvor du også kan hente en elektronisk version af sidste års fanzine.

Du kan bestille den trykte version af dette fanzine via min kontakt-side:
<http://www.ommadawn.dk/kontakt/>

204

HARPER'S NEW MONTHLY

chair—and by so doing we shall feel like dressing
and entertaining William when he gets home.”

“But it is precisely on his account that I
volunteered my services, Laura. Won't he be
annoyed if he finds no dinner prepared on his
return?”

fort of
you s

S

ta'

v

JURASSIC PARK™